

Četvrtak, 4. travnja 2019.

P8_TA(2019)0350

Europski socijalni fond plus (ESF+) ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 4. travnja 2019. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom socijalnom fondu plus (ESF+) (COM(2018)0382 – C8-0232/2018 – 2018/0206(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2021/C 116/22)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2018)0382),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 46. točku (d), članak 149., članak 153. stavak 2. točku (a), članak 164., članak 168. stavak 5., članak 175. stavak 3. i članak 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0232/2018),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 17. listopada 2018. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 5. prosinca 2018. ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja i mišljenja Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Odbora za proračune, Odbora za proračunski nadzor, Odbora za regionalni razvoj, Odbora za kulturu i obrazovanje, Odbora za pravna pitanja, Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0461/2018),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju ⁽³⁾;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ SL C 62, 15.2.2019., str. 165.

⁽²⁾ SL C 86, 7.3.2019., str. 84.

⁽³⁾ Ovo stajalište odgovara amandmanima usvojenima na sjednici 16. siječnja 2019. (Usvojeni tekstovi, P8_TA(2019)0020).

Četvrtak, 4. travnja 2019.

P8_TC1-COD(2018)0206**Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 4. travnja 2019. radi donošenja Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom socijalnom fondu plus (ESF+)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 46. točku (d), članak 149., članak 153. stavak 2. točku (a), članak 164., članak 168. stavak 5., članak 175. stavak 3. i članak 349.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

(-1) *U skladu s člankom 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), u uspostavi unutaršnjeg tržišta Unija nastoji postići visoko konkurentno socijalno tržišno gospodarstvo, u cilju ostvarivanja pune zaposlenosti i društvenog napretka, promicanja ravnopravnosti žena i muškaraca, međugeneracijske solidarnosti i zaštite prava djeteta te suzbijanja socijalne isključenosti i diskriminacije. U skladu s člankom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), pri utvrđivanju i provedbi svojih politika i aktivnosti Unija treba uzeti u obzir zahtjeve povezane s, među ostalim, promicanjem visoke razine zaposlenosti, jamstvom dostatne socijalne zaštite, borbom protiv društvene isključenosti te visokom razinom obrazovanja, osposobljavanja i zaštite zdravlja ljudi. [Am. 1]*

(1) Europski parlament, Vijeće i Komisija 17. studenoga 2017. zajednički su proglasili europski stup socijalnih prava kao odgovor na socijalne izazove u Europi. Dvadeset ključnih načela stupa podijeljeno je u tri kategorije: jednake mogućnosti i pristup tržištu rada, pravedni uvjeti rada te socijalna zaštita i uključenost. Tih dvadeset načela europskog stupa socijalnih prava trebalo bi poslužiti kao smjernice za djelovanja u okviru Europskog socijalnog fonda plus (ESF+). Kako bi se pridonijelo provedbi europskog stupa socijalnih prava, ESF-om plus trebala bi se podupirati ulaganja u ljude i sustave u politikama zapošljavanja, **javnih usluga, zdravstva**, obrazovanja i socijalne uključenosti te tako poduprijeti ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija u skladu s ~~člankom člancima~~ 174. ~~UFEU-a~~ i 175. ~~UFEU-a~~. **Pri svim djelovanjima u okviru ESF-a plus treba poštovati Povelju Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) i Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te voditi računa o Konvenciji UN-a o pravima osoba s invaliditetom, čije su stranke Europska unija i sve njezine države članice. [Am. 2]**

(2) Na razini Unije europski semestar koordinacije europskih politika okvir je za utvrđivanje nacionalnih prioriteta reformi i praćenje njihove provedbe. Države članice izrađuju vlastite višegodišnje strategije ulaganja za potporu tim prioritetima reformi. Te bi se strategije trebale **razviti u partnerstvu između nacionalnih, regionalnih i lokalnih tijela, uključivati rodnu perspektivu** te predstaviti uz godišnje nacionalne programe reformi radi utvrđivanja

⁽¹⁾ SL C 62, 15.2.2019., str. 165.

⁽²⁾ SL C 86, 7.3.2019., str. 84.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 4. travnja 2019.

Četvrtak, 4. travnja 2019.

i koordinacije prioritetnih projekata ulaganja koji trebaju potporu u obliku nacionalnih sredstava i/ili sredstava Unije. Trebale bi služiti i usklađenoj upotrebi sredstava Unije i povećanju dodane vrijednosti financijske potpore koja se dobiva prije svega iz programa koje podupire Unija u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj, Kohezijskog fonda, Europskog socijalnog fonda plus, Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, europske funkcije stabilizacije ulaganja i fonda InvestEU, prema potrebi. [Am. 3]

- (3) **Vijeće je u skladu s člankom 148. stavkom 2. UFEU-a donijelo smjernice za politike zapošljavanja država članica, točnije: povećanje potražnje za radnom snagom, poboljšanje ponude radne snage: pristup zapošljavanju, vještine i kompetencije, poboljšanje funkcioniranja tržišta rada i učinkovitosti socijalnog dijaloga te promicanje jednakih mogućnosti za sve, poticanje socijalne uključenosti i borbe protiv siromaštva, uključujući poboljšane javne usluge u zdravstvenom i drugim sektorima, koje zajedno s općim gospodarskim smjernicama usvojenima u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a čine integrirane smjernice na kojima se temelji strategija Europa 2020.** Vijeće je na sastanku [...] donijelo revidirane smjernice za politike zapošljavanja država članica izmijenjene kako bi ih se tekst uskladio **usklađilo** s načelima europskog stupa socijalnih prava radi poboljšanja konkurentnosti Europe te kako bi Europa postala privlačnija za ulaganja, otvaranje radnih mjesta i poticanje socijalne kohezije **poticanja otvaranja radnih mjesta i socijalne kohezije, čime se poboljšava konkurentnost Europe te se Unija čini privlačnijom za ulaganja.** Radi osiguravanja potpunog usklađivanja ESF-a plus s ciljevima ~~ih~~ smjernica, posebno u vezi sa zapošljavanjem, obrazovanjem, osposobljavanjem i borbom protiv socijalne isključenosti, siromaštva i diskriminacije, ESF-om **za politike zapošljavanja, države članice trebaju planirati potporu u okviru ESF-a plus** trebala bi se pružiti potpora državama članicama, uzimanjem u obzir relevantnih integriranih smjernica, relevantnih preporuka **koja je za njih relevantna, vodeći računa o tim smjernicama kao i o relevantnim preporukama** po državama članicama ~~donesenih~~ **donesenima** u skladu s člankom ~~121~~ **148.** stavkom ~~2~~ **4.** i člankom ~~148~~ **121.** stavkom ~~4~~ **2.** UFEU-a te ~~prema potrebi,~~ na nacionalnoj razini, **zapošljavanju i socijalnim aspektima** nacionalnih programa reformi koji se temelje na nacionalnim strategijama. ESF+ trebao bi pridonijeti i relevantnim aspektima provedbe ključnih inicijativa i aktivnosti Unije, posebice Programa vještina za Europu i europskog prostora obrazovanja, relevantnih preporuka Vijeća i drugih inicijativa poput ~~Garancije za mlade~~ **Ulaganje u djecu: prekidanje kruga nepovoljnog položaja,** Oblika usavršavanja i integracije dugotrajno nezaposlenih, **Kvalitativnog okvira za stažiranje i pripravništvo te Akcijskog plana za integraciju državljana trećih zemalja.** [Am. 4]
- (4) Vijeće je 20. lipnja 2017. poduprlo Unijin odgovor na Program održivog razvoja UN-a do 2030. – održiva europska budućnost. Vijeće je naglasilo važnost uravnoteženog i integriranog ostvarenja održivog razvoja u tri dimenzije (gospodarska, socijalna i dimenzija okoliša). Ključno je da se održivi razvoj uključi u sve unutarnje i vanjske politike Unije i da Unija bude ambiciozna u primjeni politika za rješavanje globalnih izazova. Vijeće je podržalo Komunikaciju Komisije pod nazivom „Budući koraci za održivu europsku budućnost” od 22. studenoga 2016. kao prvi korak u uključivanju ciljeva održivog razvoja u ostala područja i primjeni održivog razvoja kao temeljnog vodećeg načela za sve politike Unije, među ostalim putem instrumenata financiranja. **ESF+ trebalo bi se pridonijeti provedbi ciljeva održivog razvoja tako da se, među ostalim, iskorijene ekstremni oblici siromaštva (cilj 1.), promiču kvalitetno i uključivo obrazovanje (cilj 4.), promiče rodna ravnopravnost (cilj 5.), promiču kontinuiran, uključiv i održiv gospodarski rast, puno i produktivno zapošljavanje i pristojna radna mjesta za sve (cilj 8.), smanji nejednakost (cilj 10.).** [Am. 5]
- (4a) **Unija i njezine države članice, imajući na umu Europsku socijalnu povelju, potpisanu u Torinu 18. listopada 1961., među svojim ciljevima trebaju imati promicanje zapošljavanja, bolje životne i radne uvjete, u cilju trajno visokih razina zapošljavanja i borbe protiv isključenosti, u skladu s člankom 151. UFEU-a** [Am. 6]
- (4b) **Brojni socijalni izazovi i dalje su prisutni u europskom društvu. Više od 100 milijuna građana živi u opasnosti od siromaštva ili socijalne isključenosti, nezaposlenost mladih i dalje je više nego dvostruko veća od ukupne stope nezaposlenosti te je potrebna bolja integracija državljana trećih zemalja. Ti izazovi ne samo da ugrožavaju dobrobit građana na koje neposredno utječu, već i stvaraju gospodarski i socijalni pritisak na cijelo europsko društvo.** [Am. 7]

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- (5) Unija se suočava sa strukturnim izazovima koji proizlaze iz gospodarske globalizacije, **društvenih nejednakosti**, upravljanja migracijskim tokovima i ~~povećanih sigurnosnih prijetnji~~ **povezanih izazova integracije**, ~~prelaska na čistu energiju~~ **čiste energije i pravednog prijelaza**, tehnoloških promjena, **demografskog pada, nezaposlenosti općenito i nezaposlenosti mladih**, i sve ~~starije~~ **starijeg društva** i radne snage te sve većih manjaka vještina i radne snage u nekim sektorima i regijama, koje posebice osjećaju MSP-ovi. Uzimajući u obzir promjenjivu stvarnost svijeta rada, Unija bi se trebala pripremiti na trenutačne i buduće izazove ulaganjem u odgovarajuće vještine, **obrazovanje, osposobljavanje i cjeloživotno učenje** uključivijim rastom te poboljšanjem **kompetencija i znanja**, politika zapošljavanja i socijalnih politika, među ostalim u pogledu mobilnosti radne snage **u Uniji i rješavanja problema sve većih zdravstvenih nejednakosti između i unutar država članica**. [Am. 8]
- (6) Uredbom (EU) br. [...] uspostavlja se okvir za djelovanje Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Europskog socijalnog fonda plus (ESF+), Kohezijskog fonda, Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR), Fonda za azil i migracije (FAMI), Fonda za unutarnju sigurnost (FUS) i Instrumenta za upravljanje granicama i vize kao dijela Fonda za integrirano upravljanje granicama te ponajprije utvrđuju ciljevi politika i pravila o programiranju, praćenju i evaluaciji, upravljanju i kontroli fondova Unije koji se provode pod podijeljenim upravljanjem. Stoga je nužno da se utvrde opći ciljevi ESF-a plus i **njegova koordinacija s drugim fondovima, kao i** posebne odredbe o vrsti aktivnosti koje se mogu financirati iz ESF-a plus. [Am. 9]
- (7) Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća (*) („Financijska uredba“) utvrđuju se pravila o izvršenju proračuna Unije, među ostalim i pravila o bespovratnim sredstvima, nagradama, javnoj nabavi, neizravnom izvršenju, financijskoj pomoći, financijskim instrumentima i proračunskim jamstvima i **sinergijama između financijskih instrumenata**. Kako bi se osigurala usklađena provedba programa Unije za financiranje, Financijska uredba treba se primjenjivati na mjere koje se provode pod izravnim i neizravnim upravljanjem u okviru ESF-a plus. **U ovoj se Uredbi trebaju utvrditi operativni ciljevi i propisati posebne odredbe o prihvatljivim aktivnostima koje se mogu financirati iz ESF+ pod izravnim i neizravnim upravljanjem**. [Am. 10]
- (8) Oblici financiranja i metode provedbe u okviru ove Uredbe trebaju se odabrati na temelju toga koliko je njima moguće postići posebne ciljeve mjera i ostvariti rezultate, uzimajući u obzir posebice troškove kontrola, administrativno opterećenje i očekivani rizik povezan s nepoštovanjem pravila. Kad je riječ o bespovratnim sredstvima, to bi se trebalo odnositi i na razmatranje upotrebe jednokratnih plaćanja, paušalnih iznosa i jediničnih troškova te financiranja koje nije povezano s troškovima kako je predviđeno u članku 125. stavku 1. Financijske uredbе. Radi provedbe mjera povezanih sa ~~socioekonomskom integracijom~~ **socioekonomskim uključivanjem** državljana trećih zemalja i u skladu s [člankom 88.] Uredbe o zajedničkim odredbama („nova Uredba o zajedničkim odredbama“), Komisija može državama članicama nadoknaditi troškove upotrebom pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova, uključujući primjenu jednokratnih iznosa. [Am. 11]
- (9) Kako bi se pojednostavnile mogućnosti financiranja i stvorile dodatne prilike za sinergije integriranim pristupom financiranju, mjere za koje su izdvajana sredstva iz Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD), Programa Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije i Programa djelovanja Unije u području zdravlja trebale bi se integrirati u jedan fond, odnosno ESF+. ESF+ trebao bi stoga uključivati tri tematska područja: tematsko područje ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem, tematsko područje Zapošljavanje i socijalne inovacije i tematsko područje Zdravlje **pod izravnim i neizravnim upravljanjem**. To bi trebalo pridonijeti smanjenju administrativnog opterećenja povezanog s upravljanjem različitim fondovima, posebice za države članice i **korisnike**, a istodobno bi se zadržala jednostavnija pravila za jednostavnije operacije kao što su podjela hrane i/ili osnovne materijalne pomoći. [Am. 12]

(*) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredbā (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- (10) **Unija bi trebala doprinijeti politikama zapošljavanja država članica poticanjem suradnje i dopunjavanjem njihovih aktivnosti.** S obzirom na to šire područje primjene ESF-a plus primjereno je predvidjeti da će se ciljevi povećanja djelotvornosti **uključivog, otvorenog i pravednog** tržišta rada i **za sve rodove**, promicanja pristupa kvalitetnim radnim mjestima, poboljšanja pristupa i kvalitete obrazovanja i osposobljavanja, **pružanja pomoći u ponovnoj integraciji u obrazovne sustave, promicanja cjeloživotnog učenja** te promicanja socijalne uključenosti i zdravlja, kao i smanjenja **iskorjenjivanja** siromaštva ~~ne provode samo~~, **nastaviti provoditi uglavnom** pod podijeljenim upravljanjem, ~~nego~~ i pod izravnim i neizravnim upravljanjem **i, gdje je primjereno, dopunjavati** u okviru tematskih područja Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje za mjere potrebne na razini Unije. [Am. 13]
- (11) Integracijom Programa djelovanja Unije u području zdravlja u ESF+ stvorit će se sinergije između razvoja i ispitivanja inicijativa i politika radi poboljšanja djelotvornosti, **dostupnosti**, otpornosti i održivosti zdravstvenih sustava u okviru tematskog područja Zdravlje programa ESF+ i njihove provedbe u državama članicama, **na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini**, putem alata koje omogućuju druga tematska područja Uredbe o ESF-u plus. [Am. 14]
- (12) Ovom Uredbom utvrđuje se financijska omotnica za ESF+. ~~Dijelovi te financijske omotnice trebali bi se iskoristiti~~ **Njome bi se trebala utvrditi dodijeljena sredstva za mjere aktivnosti** koje se provode pod **izravnim podijeljenim upravljanjem** i **neizravnim upravljanjem** u okviru tematskih područja Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje **dodijeljena sredstva za mjere koje se provode pod izravnim i neizravnim upravljanjem.** [Am. 15]
- (13) Cilj ESF-a plus, **u uskoj suradnji s državama članicama** trebao bi biti promicanje zapošljavanja aktivnom intervencijom koja omogućuje **integraciju** i (re)integraciju na tržište rada, posebice mladih, dugotrajno nezaposlenih i, **pružatelja skrbi, gospodarski neaktivnih i marginaliziranih skupina**, ~~te kao i~~ promicanjem samozapošljavanja, **poduzetništva** i socijalne ekonomije. Trebalo bi se nastojati poboljšati **politike zapošljavanja** i funkcioniranje tržišta rada podupiranjem modernizacije njegovih institucija poput javnih službi za zapošljavanje kako bi se povećao njihov kapacitet pružanja intenzivnog ciljanog **i, prema potrebi, personaliziranog** savjetovanja i usmjeravanja tijekom potrage za poslom i prelaska u svijet rada, **uz posebnu pozornost na marginalizirane skupine**, te kako bi se ~~poboljšala~~ **olakšala** mobilnost radnika **i kako bi se njihove usluge pružale na nediskriminirajući način.** Sredstvima iz ESF-a plus trebalo bi se promicati sudjelovanje žena na tržištu rada mjerama kojima se želi, među ostalim, osigurati bolja ravnoteža poslovnog i privatnog života i ~~bolji~~ **jednostavan pristup cjenovno pristupačnoj ili besplatnoj kvalitetnoj skrbi za djecu i starije osobe i drugim visokokvalitetnim uslugama skrbi ili potpore.** Trebalo bi se nastojati pružiti **sigurno, zdravo i prilagođeno radno okruženje** kako bi se odgovorilo na zdravstvene rizike povezane s **radom kao i** promjenjivim oblicima rada i potrebama radne snage koja stari. **ESF-om plus trebale bi se također podržavati mjere kojima se mladima želi olakšati prijelaz iz obrazovnog sustava na tržište rada.** [Am. 16]
- (13a) **U cilju podupiranja i oslobađanja potencijala za stvaranje radnih mjesta u socijalnoj ekonomiji, ESF+ trebao bi doprinijeti poboljšanju integracije poduzeća socijalne ekonomije u nacionalnim planovima zapošljavanja i socijalnih inovacija, kao i u njihovim nacionalnim programima reformi. Definicija poduzeća socijalne ekonomije trebala bi slijediti definicije iz zakona o socijalnoj ekonomiji država članica i zaključaka Vijeća od 7. prosinca 2015. o promicanju socijalne ekonomije kao ključnog pokretača gospodarskog i društvenog razvoja u Europi.** [Am. 17]
- (14) ~~Sredstvima iz ESF-a plus trebala bi se~~ **S obzirom na to da je ESF+ vodeći instrument Unije usmjeren na zapošljavanje, vještine i socijalnu uključenost, ključno je da može doprinijeti socijalnoj, ekonomskoj i teritorijalnoj koheziji u svim dijelovima Unije. U tu svrhu trebao bi pružiti potpora potporu** za poboljšanje kvalitete, **nediskriminacije, dostupnosti, uključivosti**, djelotvornosti i relevantnosti sustava obrazovanja i osposobljavanja za tržište rada kako bi se olakšalo stjecanje ključnih kompetencija, posebice u pogledu **jezičnih, poduzetničkih i** digitalnih vještina, **uključujući zaštitu podataka i vještine upravljanja informacijama**, koje svatko treba imati za osobno ispunjenje i razvoj, zaposlenje, socijalnu uključenost i aktivno građanstvo. **U slučaju dugotrajno nezaposlenih osoba i osoba koje dolaze s nepovoljnog društvenog položaja posebna bi se pažnja trebala posvetiti njihovu ohrabivanju** ESF+ ~~bi trebao~~ **trebao bi pomoći u napretku u obrazovanju i osposobljavanju te prelasku u svijet rada i ponovnoj integraciji na tržište rada**, podupirati cjeloživotno učenje i zapošljivost **za sve** te pridonijeti **uključivosti**, konkurentnosti, **smanjenju horizontalne i vertikalne segregacije** te društvenim i ekonomskim inovacijama podupiranjem prilagodljivih i održivih inicijativa u tim područjima. To bi se moglo postići, primjerice,

Četvrtak, 4. travnja 2019.

ulaganjima u strukovno obrazovanje, učenjem kroz rad i naukovanjem, **fokusiranjem posebno na dokazani dvojni sustav kojim se kombiniraju poučavanje i radno iskustvo**, cjeloživotnim usmjeravanjem, predviđanjem vještina u suradnji s industrijom **sa socijalnim partnerima**, ažuriranim materijalima za osposobljavanje, projekcijama i praćenjem osoba s diplomom, osposobljavanjem predavača, **potporom za informalno i neformalno učenje**, vrednovanjem ishoda učenja i priznavanjem kvalifikacija. **ESF+ trebao bi promicati pristup manjina nastavničkoj struci s ciljem bolje integracije marginaliziranih skupina kao što su Romi, manjine i migranti.** [Am. 18]

- (14a) **ESF+ trebao bi pružiti potporu mjerama koje su uključene u nacionalne planove država članica u cilju iskorjenjivanja energetske siromaštva i promicanja energetske učinkovitosti u zgradama s kućanstvima u osjetljivom položaju, uključujući ona zahvaćena energetske siromaštvom i, kada je to primjereno, socijalne stanove, u skladu s komunikacijom Komisije pod naslovom „Europska platforma protiv siromaštva i socijalne isključenosti: europski okvir za socijalnu i teritorijalnu koheziju” i u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ i Direktivom (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾.** [Am. 19]
- (14b) **U budućnosti bi dodjela sredstava iz ESF-a + trebala biti uvjetovana pružanjem dokaza o efektivnom sudjelovanju u projektima za uvođenje ili poboljšanje, u kontekstu Garancije za mlade, dvojnog sustava u kojem se kombiniraju poučavanje i radno iskustvo.** [Am. 20]
- (15) Potpora iz ESF-a plus trebala bi se iskoristiti za promicanje jednakog pristupa za sve, posebice za skupine u nepovoljnom položaju, kvalitetnom i uključivom obrazovanju i osposobljavanju bez segregacije, od ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja **(s posebnim naglaskom na djecu koja dolaze iz nepovoljne društvene situacije, kao što su djeca zbrinuta u institucijama i djeca koja žive u beskućništvu)** preko općeg i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja **te ponovne integracije u obrazovni sustav** do tercijarnog obrazovanja, obrazovanja i učenja odraslih, te time **spriječiti prenošenje siromaštva kroz generacije**, potaknuti propusnost između sektora obrazovanja i osposobljavanja, **smanjiti i spriječiti rano napuštanje školovanja i socijalnu isključenost**, poboljšati zdravstvenu pismenost, ojačati veze s neformalnim i informalnim učenjem te olakšati mobilnost u svrhu učenja za sve. **Ti oblici neformalnog učenja ne bi trebali zamijeniti pristup redovitom obrazovanju, osobito predškolskom i osnovnoškolskom.** U tom kontekstu trebale bi se **podupirati stvoriti** sinergije, **komplementarnost i usklađenost politike** s programom Erasmus, prije svega kako bi se **olakšalo sudjelovanje učenika na odgovarajući način i aktivno pristupilo učenicima** u nepovoljnom položaju **i pripremlilo ih na iskustva mobilnosti u inozemstvu te kako bi u većoj mjeri sudjelovali u prekograničnoj mobilnosti** u svrhu učenja. [Am. 21]
- (15a) **Potpora u okviru prioriteta ulaganja „lokalni razvoj pod vodstvom zajednice” doprinosi ciljevima utvrđenima ovom Uredbom. Strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice koje dobivaju potporu iz ESF-a plus trebale bi biti uključive u odnosu na osobe u nepovoljnom položaju koje žive na zadanom području, kako u pogledu upravljanja lokalnim akcijskim skupinama, tako i u pogledu sadržaja strategije. ESF-om se trebaju moći podupirati strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice u urbanim i ruralnim područjima te integrirana teritorijalna ulaganja.** [Am. 22]
- (15b) **Dodana vrijednost kohezijske politike Unije posebno je sadržana u pristupu koji uključuje teritorijalnu dimenziju uz usmjerenost na konkretna područja, višerazinskom upravljanju, višegodišnjem planiranju te zajedničkim i mjerljivim ciljevima, integriranom razvojnom pristupu i konvergenciji prema europskim standardima u administrativnim sposobnostima.** [Am. 23]

⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

⁽⁶⁾ Direktiva (EU) 2018/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o izmjeni Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti (SL L 328, 21.12.2018., str. 210.).

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- (15c) *Komisija i države članice trebaju se pobrinuti za to da rodna ravnopravnost i integracija rodne perspektive budu obvezujuće načelo u svim fazama programiranja, od oblikovanja prioriteta operativnih programa do provedbe, praćenja i evaluacije, te da ključne aktivnosti za rodno osviještene politike primaju potporu.* [Am. 24]
- (15d) *ESF+ bi trebao podupirati obrazovne programe koji odraslima s niskom razinom vještina omogućuju stjecanje najmanje razine pismenosti te računanja i digitalne kompetencije u skladu s preporukom Vijeća od 19. prosinca 2016. o oblicima usavršavanja: nove prilike za odrasle* ⁽⁷⁾. [Am. 25]
- (16) *ESF-om plus trebale bi se promicati fleksibilne mogućnosti usavršavanja i prekvalifikacije za sve ljude, uzimajući u obzir izazove različitih skupina u nepovoljnom položaju, posebice poduzetničke i digitalne vještine i ključne razvojne tehnologije, kako bi se ljudima i lokalnim zajednicama pružile prilagođene, kompetencije i znanje prilagođeni digitalizaciji, tehnološkim promjenama, inovacijama te socijalnim i gospodarskim promjenama, olakšale promjene radnog mjesta kao što su one potaknute prijelazom na niskougljično gospodarstvo, olakšali prijelaz iz obrazovnog sustava na tržište rada i mobilnost te pružila potpora posebice osobama s niskom razinom vještina, osobama s invaliditetom i/ili niskokvalificiranim odraslima, u skladu s Programom vještina za Europu i u koordinaciji s programom Digitalna Europa, koji služi kao njegova dopuna.* [Am. 26]
- (17) *Sinergije s programom Obzor Europa trebale bi osigurati da se potporom iz ESF-a plus mogu uvesti i proširiti inovativni nastavni planovi i programi koje podupire Obzor Europa kako bi se ljudima pružile vještine i kompetencije koje trebaju za svoj osobni i profesionalni razvoj i poslove budućnosti te kako bi se riješili aktualni i budući društveni izazovi. Komisija bi trebala osigurati sinergije između tematskog područja Zdravlje i programa Obzor Europa kako bi se poboljšali rezultati u području zaštite zdravlja i prevencije bolesti.* [Am. 27]
- (17a) *Sinergije s programom o pravima i vrijednostima trebale bi osigurati da ESF plus omogući uključivanje u politike i povećanje obujma mjera za sprečavanje i borbu protiv diskriminacije, rasizma, ksenofobije, antisemitizma, islamofobije i drugih oblika netolerancije, kao i jamčenje posebnih mjera za sprečavanje mržnje, segregacije i stigmatizacije, uključujući vršnjačko nasilje, zlostavljanje i postupanje s nepoštovanjem.* [Am. 28]
- (17b) *S pomoću sinergija koje su stvorene zahvaljujući europskoj teritorijalnoj suradnji, uključujući na regionalnoj i prekograničnoj razini, uspostavljeni su projekti suradnje za poboljšanje zapošljavanja, uključivanje najranjivijih društvenih skupina stanovništva, rješavanje demografskih izazova, poboljšanje zdravlja i obrazovanja, ne samo u Uniji, nego sa zemljama u prepristupnoj fazi i susjednim zemljama, u kojima suradnja Unije pruža dodanu vrijednost. ESF-om plus trebalo bi poboljšati financiranje takvih projekata i osigurati prijenos znanja među njima kao i zakonodavni postupak za poboljšanje europskog regulatornog okvira te poticati razmjenu dobrih praksi među teritorijima Unije.* [Am. 29]
- (18) *Sredstvima iz ESF-a plus trebala bi se poduprijeti nastojanja država članica na svim razinama vlasti, uključujući regionalnu i lokalnu razinu, da smanje iskorijene siromaštvo, uključujući energetska siromaštvo, u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 kako bi se prekinuo krug nepovoljnog položaja kroz generacije i promicala socijalna uključenost osiguravanjem jednakih mogućnosti za sve, uklanjanjem prepreka, borbom protiv suzbijanjem diskriminacije i uklanjanjem nejednakosti u području društva i zdravlja. To podrazumijeva, među ostalim, pokretanje niza proaktivnih i reaktivnih politika i strategija koje su usmjerene na ljude u najnepovoljnijem položaju bez obzira na njihovu dob, uključujući djecu, marginalizirane zajednice poput romske zajednice, osoba s invaliditetom, osoba koje žive u beskućništvu, državljana trećih zemalja, uključujući migrante, i siromašnih radnika. ESF+ bi trebao promicati aktivno uključivanje ljudi udaljenih od tržišta rada kako bi se osigurala njihova socioekonomska integracija, uključujući putem usmjerene potpore socijalnoj ekonomiji. Države članice trebale bi promicati aktivnosti u okviru ESF-a + kojima se dopunjuju nacionalne mjere u skladu s preporukom Komisije od 3. listopada 2008. o aktivnom uključenju ljudi isključenih s tržišta rada* ⁽⁸⁾, uključujući mjere za odgovarajuću potporu dohotku. ESF+ bi se trebao iskoristiti i za omogućivanje većeg, unaprjeđenje pravodobnog i jednakog

⁽⁷⁾ SL C 484, 24.12.2016., str. 1.

⁽⁸⁾ Preporuka Komisije od 3. listopada 2008. o aktivnom uključenju osoba isključenih iz tržišta rada (SL L 307, 18.11.2008., str.11.).

Četvrtak, 4. travnja 2019.

pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama kao što su zdravstvena **skrb usmjerena na pojedinca, povezana** i dugotrajna skrb, posebice usluge obiteljske skrbi i skrbi u zajednici, **kao i usluge kojima se omogućava pristup pristojnom socijalnom i pristupačnom stanovanju. To uključuje usluge promicanja zdravlja i prevencije bolesti kao dio usluga primarne zdravstvene zaštite.** Trebao bi pridonijeti modernizaciji sustava socijalne zaštite, posebice radi promicanja njihove dostupnosti, **uključivosti i učinkovitosti u odgovoru na promjenjivu stvarnost svijeta rada. ESF-om bi se trebalo obuhvatiti i ruralno siromaštvo koje proizlazi iz specifičnih nedostataka prisutnih u ruralnim područjima, kao što su nepovoljna demografska situacija, slabo tržište rada, ograničen pristup obrazovanju i uslugama osposobljavanja ili zdravstvenim i socijalnim uslugama.** [Am. 30]

- (19) Sredstvima iz ESF-a plus trebalo bi se pridonijeti ~~smanjenju~~ **iskorjenjivanju** siromaštva poticanjem nacionalnih programa za ublažavanje oskudice hrane i materijalne oskudice te promicati socijalnu integraciju ljudi **koji žive u siromaštvu ili** kojima prijete rizik od siromaštva ili socijalne isključenosti te najpotrebitijih. ~~Kako bi se na razini Unije izdvojilo najmanje 4 % sredstava iz tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem za potporu najpotrebitijima,~~ države članice trebale bi izdvojiti najmanje ~~2~~ **3** % svojih nacionalnih sredstava iz tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem za ~~suzbijanje~~ **borbu protiv** svih oblika krajnjeg siromaštva s najvećim učinkom na socijalnu isključenost, koji uključuju beskućništvo, siromaštvo djece i **starijih osoba i** oskudicu hrane. S obzirom na prirodu operacija i vrstu primatelja pomoći, nužno je da se na potporu kojom se suzbija materijalna oskudica najpotrebitijih primjenjuju ~~jednostavnija~~ **najjednostavnija moguća** pravila. [Am. 31]
- (19a) **ESF+ trebao bi nastojati riješiti problem siromaštva među starijim ženama diljem Unije, uzimajući u obzir da rodne nejednakosti u mirovinama, koje iznose 40 %, predstavljaju ozbiljan rizik za pogoršanje siromaštva među starijim ženama, osobito onima koje žive bez partnera, te tako ispuniti obveze preuzete u zaključcima Vijeća iz 2015. o mogućnostima za ostvarivanje jednakih prihoda za žene i muškarce: uklanjanje rodnog jaza u mirovinama (°).** Siromaštvo među starijim ženama također se pogoršava zbog povećanja neposrednih izdataka za zdravstvenu skrb i lijekove koje moraju snositi stariji pacijenti, osobito žene koje dulje žive s bolestima nego muškarci zbog duljeg očekivanog životnog vijeka. [Am. 32]
- (19b) **U cilju borbe protiv siromaštva i jačanja socijalne uključenosti, potrebno je s pomoću fonda ESF+ poticati aktivno sudjelovanje specijaliziranih nevladinih organizacija i organizacija osoba koje žive u siromaštvu, kako u osmišljavanju tako i u provedbi posebnih programa.** [Am. 33]
- (20) S obzirom na trajnu potrebu da se poboljša upravljanje migracijskim tokovima u cijeloj Uniji i kako bi se osigurala usklađena, snažna i dosljedna potpora za solidarnost i **poštena** nastojanja pod podijeljenom odgovornošću, trebala bi se osigurati potpora iz ESF-a plus za promicanje socioekonomske integracije državljana trećih zemalja, **uključujući migrante, koja bi mogla uključivati inicijative na lokalnoj razini i** kojom bi se dopunile aktivnosti koje se financiraju u okviru Fonda za azil i migracije, **Europskog fonda za regionalni razvoj i onih fondova koji mogu pozitivno djelovati na uključivanje državljana trećih zemalja.** [Am. 34]
- (20a) **Tijela država članica odgovorna za planiranje i provedbu ESF-a plus trebala bi se koordinirati s tijelima koja su države članice odredile za upravljanje intervencijama Fonda za azil i migracije radi promicanja integracija državljana trećih zemalja na najbolji mogući način preko strategija koje provode uglavnom lokalne i regionalne vlasti i nevladine organizacije te najprimjerenijim mjerama prilagođenima posebnom položaju državljana trećih zemalja. Područje primjene mjera integracije trebalo bi biti usmjereno na državljane trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici ili su, kada je to primjenjivo, u postupku stjecanja zakonitog boravka u državi članici, uključujući osobe pod međunarodnom zaštitom.** [Am. 35]

(°) <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9302-2015-INIT/en/pdf>

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- (21) Sredstvima iz ESF-a plus trebale bi se podupirati reforme politika i sustava u području zapošljavanja, socijalne uključenosti, **iskorjenjivanja siromaštva**, zdravstvene i dugoročne skrbi te obrazovanja i osposobljavanja. Kako bi se potaklo usklađivanje s europskim semestrom, države članice trebale bi izdvojiti odgovarajući iznos svojih sredstava iz tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem za provedbu relevantnih preporuka po državama članicama koje se odnose na strukturne izazove koje je primjereno rješavati višegodišnjim ulaganjima koja su obuhvaćena područjem primjene ESF-a plus. Komisija i države članice trebale bi ~~osigurati~~ **uključiti lokalna i regionalna tijela kako bi se osigurala** usklađenost, ~~koordinaciju~~ **koordinacija** i komplementarnost između tematskog područja pod podijeljenim upravljanjem i tematskog područja Zdravlje u okviru ESF-a plus te programa potpore reformama, uključujući instrument za provedbu reformi i instrument za tehničku potporu. Komisija i države članice posebice bi trebale osigurati, u svim fazama postupka, djelotvornu koordinaciju kako bi se očuvale dosljednost, usklađenost, komplementarnost i sinergije među izvorima financiranja, uključujući tehničku pomoć, **uzimajući u obzir načela i prava navedena u europskom stupu socijalnih prava, pregled socijalnih pokazatelja u okviru europskog semestra, Program za dostojanstven rad Međunarodne organizacije kao i regionalne posebnosti, čime se doprinosi ciljevima Unije navedenima u članku 174. UFEU-a u pogledu jačanja ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije.** [Am. 36]
- (21a) *S obzirom na različite razine razvoja u regijama i različite društvene stvarnosti diljem Unije, stupanj fleksibilnosti ESF-a plus trebao bi biti dovoljan da se uzmu u obzir regionalne i teritorijalne posebnosti.* [Am. 37]
- (22) Kako bi se osiguralo da se propisno istakne socijalna dimenzija Europe, kako je utvrđena u europskom stupu socijalnih prava, i da se odredi minimalni iznos sredstava za najpotrebitije, države članice bi trebale izdvojiti najmanje ~~25~~ **27** % nacionalnih sredstava iz tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem za poticanje socijalne uključenosti **i iskorjenjivanja siromaštva. Taj bi postotak trebao biti dopuna nacionalnim sredstvima za suzbijanje ekstremnog siromaštva.** [Am. 38]
- (22a) *Sve države članice ratificirale su Konvenciju UN-a o pravima djeteta koja predstavlja standard u promicanju i zaštiti prava djeteta. Promicanje prava djeteta izričit je cilj politika Unije (članak 3. Ugovora iz Lisabona), a Povelja zahtijeva da najbolji interesi djeteta budu glavni cilj u svim djelovanjima Unije. Unija i države članice trebaju na odgovarajući način iskoristiti ESF plus kako bi se prekinuo ciklus nepovoljnih okolnosti za djecu koja žive u siromaštvu i socijalnoj isključenosti, kao što je definirano preporukom Komisije iz 2013. o ulaganju u djecu. U okviru ESF-a plus trebale bi se podupirati mjere kojima se promiču učinkovite intervencije za doprinos ostvarivanju prava djece.* [Am. 39]
- (22b) *S obzirom na kontinuirano visoku razinu siromaštva i socijalne isključenosti djece u Uniji (26,4 % u 2017.) te na europski stup socijalnih prava u kojem se navodi da djeca imaju pravo na zaštitu od siromaštva, a djeca u nepovoljnom položaju i pravo na posebne mjere radi pružanja jednakih mogućnosti, države članice trebale bi najmanje 5 % sredstava pod podijeljenim upravljanjem u okviru ESF-a plus dodijeliti sustavu Europskog jamstva za djecu radi doprinosa jednakim pravima djece na besplatnu zdravstvenu skrb, besplatno obrazovanje, besplatnu skrb za djecu, pristojan smještaj i adekvatnu prehranu u cilju iskorjenjivanja siromaštva i socijalne isključenosti djece. Rano ulaganje u djecu donosi znatan povrat za tu djecu i društvo u cjelini te je ključno za prekidanje ciklusa nepovoljnih okolnosti u ranim godinama. Potpora djeci u razvoju vještina i sposobnosti omogućuje im da razviju svoj puni potencijal, donosi najbolje rezultate kad je riječ o obrazovanju i zdravlju, te im pomaže da postanu aktivni članovi društva i da, kao mladi ljudi, poboljšaju svoje šanse na tržištu rada.* [Am. 40]
- (23) U kontekstu trajno visokih razina nezaposlenosti i neaktivnosti mladih u nizu država članica i regija, posebice mladih koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju, **a njihov je broj još veći u slučaju mladih koji dolaze s nepovoljnog društvenog položaja**, potrebno je da te države članice nastave ulagati dovoljno sredstava iz tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem u aktivnosti za promicanje zapošljavanja mladih, ~~među ostalim~~ **posebno** provedbom programa Garancije za mlade. Nadovezujući se na aktivnosti za koje je izdvojena potpora iz Inicijative za zapošljavanje mladih u programskom razdoblju 2014.–2020. namijenjena pojedincima, države članice trebale bi dodatno promicati ponovno uključivanje na **kvalitetna** radna mjesta i u obrazovanje te **učinkovite** mjere informiranja mladih stavljanjem **na prvo mjesto**, prema potrebi, dugotrajno nezaposlenih i neaktivnih mladih te ,

Četvrtak, 4. travnja 2019.

mladih u nepovoljnom položaju ~~na prvo mjesto~~, **mladih do kojih je najteže doprijeti i mladih u osjetljivom položaju**, među ostalim kroz rad s mladima. Države članice bi trebale ulagati i u mjere kojima je cilj olakšavanje prelaska iz škole na posao te reformirati i prilagoditi usluge zapošljavanja kako bi se mladima pružila prilagođena potpora **te usluge zapošljavanja bez bilo kakve diskriminacije**. Predmetne države članice stoga bi trebale izdvojiti najmanje 10,3 % nacionalnih sredstava iz tematskog područja ESF-a plus ~~pod podijeljenim upravljanjem za potporu zapošljivosti mladih~~ **kako bi poduprle politike u području zapošljivosti mladih, kontinuiranog obrazovanja, kvalitetnog zapošljavanja, naukovanja i pripravnništva**. Države članice čija je stopa osoba koje nisu zaposlene, ne školuju se i ne osposobljavaju viša od prosjeka Unije, ili viša od 15 %, trebaju izdvojiti najmanje 15 % svojih nacionalnih sredstava ESF-a plus za potporu politikama u tom području, djelujući na odgovarajućoj teritorijalnoj razini. [Am. 41]

- (23a) **Razlike rastu na subregionalnoj razini, uključujući u prosperitetnijim regijama gdje postoje određena područja zahvaćena siromaštvom.** [Am. 42]
- (23b) **S obzirom na širenje područja primjene ESF-a plus, dodatne zadaće trebaju biti popraćene većim proračunom kako bi se ispunili ciljevi Programa. Više je sredstava potrebno za borbu protiv nezaposlenosti, osobito nezaposlenosti mladih, siromaštva te za pružanje potpore profesionalnom razvoju i usavršavanju, osobito na digitalnim radnim mjestima, u skladu s načelima utvrđenima u europskom stupu socijalnih prava.** [Am. 43]
- (23c) **EURES treba ojačati na dugoročnoj osnovi, osobito putem sveobuhvatnog razvoja internetske platforme i aktivnog sudjelovanja država članica. Države članice trebale bi se učinkovitije koristiti tim modelom i u sustavu EURES objavljujati detalje o svim slobodnim radnim mjestima.** [Am. 44]
- (24) **Države članice bi trebale i Komisija trebali bi osigurati koordinaciju i komplementarnost među aktivnostima te iskoristiti sinergije između mjera koje se podupiru sredstvima iz tih fondova ESF-om plus te drugih programa i instrumenata Unije kao što su Europski fond za prilagodbu globalizaciji, Europski fond za regionalni razvoj, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo, Erasmus, Fond za azil i migracije, Obzor Europa, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, program Digitalna Europa, InvestEU, Kreativna Europa ili Europske snage solidarnosti.** [Am. 45]
- (25) U skladu s člankom ~~člancima~~ 349. i 174. UFEU-a i člankom 2. Protokola br. 6 uz Akt o pristupanju iz 1994. najudaljenije regije i, sjeverne slabo naseljene regije **i otoci** imaju pravo na posebne mjere na posebnim područjima zajedničkih politika i programa EU-a. Zbog ~~stabilnih ograničenja~~ **ozbiljnih i trajnih prirodnih hendikepa** tim je regijama potrebna posebna potpora. [Am. 46]
- (25a) **U skladu s člankom 174. UFEU-a, države članice i Komisija trebaju se pobrinuti za to da ESF plus doprinosi razvoju i provedbi posebnih politika za rješavanje ograničenja i poteškoća s kojima se suočavaju regije koje su izložene ozbiljnim i trajnim demografskim poteškoćama, kao što su regije u kojima je zabilježena depopulacija i koje su slabo naseljene.** [Am. 47]
- (26) Učinkovita i djelotvorna provedba mjera koje se podupiru sredstvima iz ESF-a plus ovisi o dobrom upravljanju i partnerstvu svih aktera na odgovarajućim teritorijalnim razinama **između institucija Unije i lokalnih, regionalnih i nacionalnih tijela** te socioekonomskih aktera, posebice socijalnih partnera i civilnog društva. Stoga je ključno da države članice ~~podupiru~~ **u partnerstvu s regionalnim i lokalnim tijelima osiguraju značajno** sudjelovanje socijalnih partnera i **organizacija** civilnog društva, **tijela za ravnopravnost, nacionalnih institucija za ljudska prava i drugih relevantnih ili reprezentativnih organizacija** u provedbi **izradi programa i realizaciji** ESF-a plus ~~pod podijeljenim upravljanjem~~, **od određivanja prioriteta za operativne programe do provedbe, nadzora i ocjene rezultata i učinka u skladu s europskim kodeksom ponašanja za partnerstvo u okviru Europskih strukturnih i investicijskih fondova, utvrđenim Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 240/2014⁽¹⁰⁾. Nadalje, u svrhu osiguravanja nediskriminacije i jednakih mogućnosti, tijela za ravnopravnost i nacionalne institucije za ljudska prava također trebaju sudjelovati u svim fazama.** [Am. 48]

⁽¹⁰⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 240/2014 od 7. siječnja 2014. o europskom kodeksu ponašanja za partnerstvo u okviru Europskih strukturnih i investicijskih fondova (SL L 74, 14.3.2014., str. 1.).

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- (26a) **Dobro upravljanje i partnerstvo između upravljačkih tijela i partnera iziskuje učinkovitu i djelotvornu upotrebu izgradnje kapaciteta za dionike, kojima bi države članice trebale dodijeliti odgovarajući iznos sredstava iz ESF-a plus. Budući da ulaganja u institucionalne kapacitete i u učinkovitost javne uprave i javnih usluga na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini u cilju provedbe reformi, bolje regulative i dobrog upravljanja, više nisu dio operativnog cilja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem, nego su uključena u Program potpore strukturnim reformama, Komisija i države članice trebaju osigurati učinkovitu suradnju između tih dvaju instrumenata.** [Am. 49]
- (27) Potpora socijalnim inovacijama **i socijalnoj ekonomiji** ključna je za bolji odgovor politika na socijalne promjene te poticanje i potporu inovativnih rješenja, **uključujući na lokalnoj razini**. Ispitivanje i evaluacija inovativnih rješenja prije njihova razvoja posebno su važni za unaprjeđenje učinkovitosti politika i stoga opravdavaju posebnu potporu iz ESF-a plus. [Am. 50]
- (27a) **Kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal međusektorske suradnje, kako bi se poboljšali sinergija i usklađenost s drugim područjima politike u svrhu ostvarenja njegovih općih ciljeva, ESF-om plus trebalo bi se poduprijeti inovativne mjere koje kroz sport i fizičku aktivnost i kulturu potiču socijalnu uključenost, borbu protiv nezaposlenosti mladih, posebno za skupine u nepovoljnom položaju, poboljšavaju socijalnu uključenost marginaliziranih skupina i promiču zdravlje i prevenciju bolesti.** [Am. 51]
- (28) Države članice i Komisija trebale bi osigurati da se sredstvima iz ESF-a plus doprinosi promicanju ravnopravnosti muškaraca i žena u skladu s člankom 8. UFEU-a kako bi se potakli jednako postupanje prema muškarcima i ženama i njihove jednake mogućnosti u svim područjima, među ostalim u pogledu sudjelovanja na tržištu rada, uvjeta zapošljavanja i napretka u karijeri. ~~Trebale bi isto tako osigurati da se sredstvima iz ESF-a plus promiču jednake mogućnosti za sve, bez diskriminacije, u skladu s člankom 10. UFEU-a te~~ **Rodne aspekte treba uzeti u obzir u svim provedenim programima tijekom njihove pripreme, provedbe, praćenja i evaluacije. Osim toga, ESF plus bi se prije svega trebao pridržavati članka 21. Povelje o temeljnim pravima Europske unije navodi da je zabranjena svaka diskriminacija temeljena na bilo kojoj osnovi kao što su spol, rasa, boja kože, etničko ili socijalno podrijetlo, genetska obilježja, jezik, vjera ili uvjerenje, političko mišljenje ili bilo koje drugo mišljenje, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje, invaliditet, dob ili spolna orijentacija; nadalje, također bi trebalo zabraniti svaku diskriminaciju na temelju spolnih obilježja ili rodnog identiteta i na temelju nacionalnosti. Države članice i Komisija trebale bi osigurati da se sredstvima iz ESF-a plus promiče uključivanje u društvo osoba s invaliditetom na ravnopravnoj osnovi s drugima, kao i da se njima doprinosi provedbi Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, vodeći računa o, među ostalim, obrazovanju, radu, zapošljavanju i univerzalnoj dostupnosti.** Tim bi se sredstvima trebalo pridonijeti i provedbi Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom. Ta bi se načela trebala uzeti u obzir u svim dimenzijama i svim fazama pripreme, praćenja, provedbe i evaluacije programa, pravodobno i dosljedno, i trebalo bi se osigurati da se poduzmu posebne mjere za promicanje ravnopravnosti spolova i jednakih mogućnosti. ESF-om plus trebao bi se promicati prelazak ~~sa skrbi sa smještajem, institucijske skrbi na obiteljsku skrb i skrb u zajednici, posebice za one koji su suočeni s višestrukom diskriminacijom~~ **višestrukim, isprepletenim oblicima diskriminacije.** Sredstvima iz ESF-a plus ne bi se trebale podupirati mjere koje pridonose segregaciji ili socijalnoj isključenosti. Uredbom (EU) .../... [nova Uredba o zajedničkim odredbama] predviđa se da pravila o prihvatljivosti rashoda **trebaju biti u skladu s Poveljom i da ih** treba utvrditi na nacionalnoj razini, uz određene iznimke za koje je potrebno utvrditi posebne odredbe koje se odnose na tematsko područje ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem. [Am. 52]
- (28a) **Treba razmotriti upotrebu regionalnih pokazatelja kako bi se omogućilo bolje uzimanje u obzir podregionalnih nejednakosti.** [Am. 53]
- (28b) **Sredstvima fonda ESF + trebalo bi se podupirati i učenje jezika za poticanje međusobnog razumijevanja i izgradnju uključivog društva, među ostalim i širom primjenom u državama članicama alata za jezičnu potporu za izbjeglice koje je razvilo Vijeće Europe.** [Am. 54]

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- (29) Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje prikupljanja podataka, države članice trebale bi, ako su podaci, **po mogućnosti rodno raščlanjeni**, dostupni u registrima, dopustiti upravljačkim tijelima da prikupe podatke iz registara poštujući pritom zaštitu osobnih podataka u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹¹⁾. **Preporučljivo je poticati nastavak elektroničkog prijenosa podataka jer se time doprinosi smanjenju administrativnog opterećenja.** [Am. 55]
- (30) U pogledu obrade osobnih podataka u okviru ove Uredbe nacionalni voditelji obrade podataka trebali bi obavljati svoje zadaće za potrebe ove Uredbe u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.
- (31) U socijalnim eksperimentima testiraju se projekti manjeg opsega, što omogućuje prikupljanje dokaza o izvedivosti socijalnih inovacija. Trebalo bi ~~biti moguće provesti izvedive ideje~~ **omogućiti i poticati ispitivanje ideja na lokalnoj razini te, kada je izvedivo njihovo provođenje** na širem području, **kada je to prikladno, ili njihovo prenošenje u druge kontekste u različitim regijama ili državama članicama** u drugim kontekstima uz financijsku potporu iz ESF-a plus i drugih izvora ~~ili u kombinaciji s drugim izvorima.~~ [Am. 56]
- (32) Uredbom o ESF-u plus utvrđuju se odredbe kojima je cilj postizanje slobode kretanja radnika na nediskriminirajućoj osnovi osiguravanjem bliske suradnje ~~središnjih javnih~~ **službi za zapošljavanje u državama članicama jednih s drugima, Komisije i s Komisijom socijalnih partnera.** Europska mreža službi za zapošljavanje, **uz sudjelovanje socijalnih partnera**, trebala bi promicati bolje funkcioniranje tržišta rada olakšavanjem prekogranične mobilnosti radnika i većom transparentnošću informacija na tržištima rada. Područje primjene ESF-a plus uključuje razvoj i potporu ciljanih programa mobilnosti radi popunjavanja slobodnih radnih mjesta ondje gdje su utvrđeni manjkovi kandidata na tržištu rada. **ESF plus obuhvaća prekogranična partnerstva između regionalnih javnih službi za zapošljavanje i socijalnih partnera te njihovih aktivnosti u cilju promicanja mobilnosti, kao i transparentnosti i integracije prekograničnih tržišta rada putem informacija, savjeta i angažmana. U mnogim pograničnim regijama ona imaju važnu ulogu u razvoju istinskog europskog tržišta rada.** [Am. 57]
- (33) Nedostatak pristupa financiranju za mikropoduzeća, socijalnu ekonomiju i ~~socijalna poduzeća~~ **poduzeća socijalne ekonomije** jedna je glavnih prepreka u osnivanju poduzeća, posebice za ljude koji su najudaljeniji od tržišta rada. Uredbom o ESF-u plus utvrđuju se odredbe za stvaranje tržišnog ekosustava kako bi se povećali ponuda financiranja i pristup financiranju **i potpori za socijalna poduzeća poduzeća socijalne ekonomije, među ostalim u kulturnom i kreativnom sektoru**, te kako bi se ispunila potražnja onih kojima je to najpotrebnije, posebice nezaposlenih, žena i ranjivih ~~osoba skupina~~ koji žele osnovati ili razviti mikropoduzeće. Taj će se cilj postići financijskim instrumentima i proračunskim jamstvima u okviru dijela za socijalna ulaganja i politiku u području vještina fonda InvestEU. [Am. 58]
- (33a) **Komisija bi na razini Unije trebala uvesti „europsku oznaku socijalne ekonomije” za socijalna i solidarna poduzeća, temeljenu na jasnim kriterijima osmišljenima kako bi se naglasila posebna obilježja tih poduzeća i njihov društveni učinak, povećala njihova vidljivost, stvorili poticaji za ulaganja, olakšao pristup financiranju te jedinstvenom tržištu za one koji se žele proširiti na nacionalnoj razini ili na druge države članice, na način koji je u skladu s različitim pravnim oblicima i okvirima u sektoru i u državama članicama.** [Am. 59]
- (34) Dionici tržišta za socijalna ulaganja, uključujući filantropie, mogu imati ključnu ulogu u ostvarenju nekoliko ciljeva ESF-a plus jer nude financiranje te inovativne i komplementarne pristupe suzbijanju socijalne isključenosti i siromaštva, smanjenju nezaposlenosti i doprinosu ciljevima UN-a za održivi razvoj. Stoga prema potrebi u mjere ESF-a plus treba uključiti filantropske dionike poput zaklada i donatora, **sve dok oni nemaju političke ili društvene namjere koje su u suprotnosti s idealima Unije, a** posebice u mjere kojima je cilj razvoj tržišnog ekosustava za socijalna ulaganja. [Am. 60]

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- (34a) **Transnacionalna suradnja ima znatnu dodatnu vrijednost i stoga bi je trebale podupirati sve države članice osim u opravdanim slučajevima, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti. Također je potrebno ojačati ulogu Komisije u omogućavanju razmjena iskustava i koordinaciji provedbe relevantnih inicijativa. [Am. 61]**
- (35) U skladu s člankom 168. UFEU-a pri određivanju i provedbi svih politika i djelovanja Unije mora se osigurati visok stupanj zaštite zdravlja ljudi. Unija treba dopunjavati i podržavati nacionalne zdravstvene politike, poticati suradnju među državama članicama i promicati koordinaciju među njihovim programima, uz puno poštovanje odgovornosti država članica za utvrđivanje njihovih zdravstvenih politika te organiziranje i pružanje zdravstvenih usluga i zdravstvene zaštite.
- (35a) **Komisija bi trebala povećati sudjelovanje država članica i nedovoljno zastupljenih organizacija tako što će maksimalno smanjiti prepreke za sudjelovanje, uključujući administrativno opterećenje pri podnošenju zahtjeva za sredstva i dobivanju sredstava [Am. 62]**
- (35b) **Jedan od glavnih ciljeva Unije je ojačati zdravstvene sustave podržavanjem digitalne transformacije zdravstvene skrbi i skrbi za pacijente razvijanjem održivog zdravstvenog informacijskog sustava, kao i potporom za nacionalne reformske procese za učinkovitije, pristupačnije i otpornije sustave zdravstva. [Am. 63]**
- (36) **Potrebno je uložiti kontinuirani napor kako bi se ispunili zahtjevi iz članka 168. UFEU-a. Održavanje zdravlja svih ljudi i , poticanje njihove ~~dalje aktivnosti~~ **aktivnosti na nediskriminirajući način** i ohrabrenje da preuzmu aktivnu ulogu u upravljanju svojim zdravljem imat će pozitivan utjecaj na zdravlje, zdravstvene nejednakosti, kvalitetu života, produktivnost, konkurentnost i uključivost te smanjiti pritisak na nacionalne proračune. **Podrškom inovacijama koje imaju utjecaj na zdravlje i njihovim prepoznavanjem, uključujući socijalne inovacije, pomaže se u rješavanju problema održivosti u zdravstvenom sektoru u kontekstu suočavanja s izazovima demografskih promjena. Osim toga, djelovanja u cilju smanjenja nejednakosti u području zdravlja važna su za postizanje „uključivog rasta“.** Komisija se obvezala pomoći državama članicama u ostvarenju ciljeva održivog razvoja, posebice 3. cilja „Osigurati zdrav život i promicati dobrobit za sve bez obzira na dobnu skupinu” ⁽¹²⁾. [Am. 64]**
- (36a) **Prema definiciji Svjetske zdravstvene organizacije, „Zdravlje je stanje potpunog tjelesnog, duševnog i društvenog blagostanja, a ne samo odsustvo bolesti ili iznemoglosti”. Kako bi se poboljšalo zdravlje stanovništva Unije, ključno je ne usredotočiti se samo na fizičko zdravlje i društveno blagostanje. Prema Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, problemi mentalnog zdravlja čine gotovo 40 % godina života s invaliditetom. Problemi s mentalnim zdravljem također su opsežni, dugotrajni i predstavljaju izvor diskriminacije te znatno doprinose nejednakosti u području zdravlja. Uz to, gospodarska kriza utječe na čimbenike koji određuju mentalno zdravlje jer zaštitni čimbenici slabe, a čimbenici rizika se povećavaju [Am. 65]**
- (37) Dokazi i zajedničke vrijednosti i načela u zdravstvenim sustavima Europske unije kako su utvrđeni u zaključcima Vijeća od 2. lipnja 2006. trebali bi podupirati postupke donošenja odluka za planiranje inovativnih, učinkovitih i otpornih zdravstvenih sustava i upravljanje tim sustavima, promicanje alata za osiguravanje univerzalnog pristupa kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi **koja je usredotočena na čovjeka i povezanoj skrbi** i dobrovoljnu širu provedbu najboljih praksi. **To uključuje usluge promicanja zdravlja i prevencije bolesti kao dio usluga primarne zdravstvene zaštite. [Am. 66]**

⁽¹²⁾ COM(2016)0739

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- (37a) *Prethodni programi djelovanja Unije u području javnog zdravlja (2003. – 2008.) i u području zdravlja (2008. – 2013. i 2014. – 2020.) koji su doneseni Odlukom br. 1786/2002/EZ⁽¹³⁾ odnosno Odlukom br. 1350/2007/EZ⁽¹⁴⁾ Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbom (EU) br. 282/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁵⁾ („prethodni zdravstveni programi”) ocijenjeni su pozitivno u smislu da donose niz važnih razvojnih događaja i poboljšanja. Tematsko područje Zdravlje ESF-a plus trebalo bi se izgraditi na postignućima prethodnih zdravstvenih programa. [Am. 67]*
- (37b) *Tematskim područjem Zdravlje ESF-a plus trebala bi se promicati djelovanja u područjima u kojima postoji dodana vrijednost Unije koja se može pokazati na temelju sljedećeg: razmjene dobrih praksi među državama članicama i regijama; podupiranja mreža za razmjenu znanja ili uzajamno učenje; podupiranja kvalifikacija zdravstvenih djelatnika; rješavanja prekograničnih prijetnji kako bi se smanjili njihovi rizici i ublažile njihove posljedice; rješavanja pojedinih pitanja koja se odnose na unutarnje tržište u kojima Unija ima značajan legitimitet za osiguravanje visokokvalitetnih rješenja u državama članicama; oslobađanja potencijala za inovacije u zdravstvu, djelovanja koja bi mogla dovesti do sustava vrednovanja u cilju omogućavanja informiranog donošenja odluka na razini Unije; poboljšanja učinkovitosti izbjegavanjem rasipanja resursa zbog udvostručavanja i optimiziranjem uporabe financijskih sredstava. [Am. 68]*
- (38) *Tematsko područje Zdravlje ESF-a plus trebalo bi pridonijeti prevenciji bolesti, **ranog dijagnozi** tijekom životnog vijeka građana Unije **ljudi koji žive u Uniji** i promicanju zdravlja rješavanjem faktora rizika za zdravlje kao što su konzumacija duhana, **pušenje** i pasivno pušenje, štetno uživanje alkohola, **faktori rizika povezani sa zdravljem okoliša**, konzumacija nedopuštenih droga, smanjenjem štetnog djelovanja droga na zdravlje, **pretilosti i** nezdravih prehrambenih navika **povezanih i fizičke sa siromaštvom i fizičkom** neaktivnosti te **poticanjem okruženja**. **Osim toga, trebalo bi poticati okruženja** koja omogućuju zdrav način života, **veću osviještenost javnosti o faktorima rizika, dobro osmišljene javnozdravstvene intervencije za smanjivanje opterećenja i učinka infekcija i zaraznih bolesti, među ostalim s pomoću cijepljenja, na ukupno zdravlje tijekom životnog vijeka** kako bi se dopunile mjere država članica u skladu s relevantnim strategijama. **U tom bi kontekstu posebnu pozornost trebalo posvetiti zdravstvenom obrazovanju jer pomaže pojedincima i zajednicama da poboljšaju svoje zdravlje, povećaju svoje znanje i utječu na stavove. Trenutačni zdravstveni izazovi mogu se učinkovito rješavati samo suradnjom na razini Unije i kontinuiranim djelovanjem Unije u području zdravlja.** Tematsko područje Zdravlje ESF-a plus trebalo bi **poduprijeti provedbu relevantnog zakonodavstva Unije, uvesti djelotvorne modele prevencije i podizanja razine osviještenosti svih,** inovativne tehnologije i nove poslovne modele i rješenja kako bi se pridonijelo inovativnim, **dostupnim,** učinkovitim i održivim zdravstvenim sustavima država članica i olakšao pristup boljoj i sigurnijoj zdravstvenoj skrbi za europske građane **ljude koji žive u Uniji u urbanim i ruralnim područjima.** [Am. 69]*
- (38a) *Kako bi provela djelovanja u okviru tematskog područja Zdravlje, Komisija bi trebala podržati osnivanje Upravljačkog odbora za zdravlje. Osim toga, Komisija bi trebala predložiti načine i metodologiju za usklađivanje aktivnosti povezanih sa zdravljem s postupkom europskog semestra, koji je sada ovlašten za preporučivanje reformi zdravstvenih sustava (kao i drugih socijalnih čimbenika koji utječu na zdravlje) u cilju postizanja veće pristupačnosti i održivosti zdravstvene skrbi i odredbi o socijalnoj zaštiti u državama članicama EU-a. [Am. 70]*
- (39) *Nezarazne bolesti uzrokuju više od 80 % slučajeva prerane smrti u Uniji, a djelotvorna prevencija uključuje ~~višestruke~~ **višestruka prekogranična djelovanja i** prekogranične aspekte. Usporedno s time, Europski parlament i Vijeće istaknuli su potrebu da se smanje posljedice ozbiljnih prekograničnih **zdravstvenih** prijetnji ~~na~~ za javno*

⁽¹³⁾ Odluka br. 1786/2002/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2002. o usvajanju programa djelovanja Zajednice u području javnog zdravlja (2003. – 2008.) (SL L 271, 9.10.2002., str. 1.).

⁽¹⁴⁾ Odluka br. 1350/2007/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o uspostavljanju drugog programa aktivnosti Zajednice u području zdravstva (2008. – 2013.) (SL L 301, 20.11.2007., str. 3.).

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) br. 282/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o uspostavi trećeg Programa djelovanja Unije u području zdravlja (2014.–2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1350/2007/EZ (SL L 86, 21.3.2014., str. 1.).

Četvrtak, 4. travnja 2019.

zdravlje, primjerice zaraznih kao što su nenadane i kumulativne emisije u okoliš i onečišćenje, zarazne bolesti i drugih bioloških druge biološke, kemijskih kemijske, ekoloških ekološke i nepoznatih prijetnji nepoznate prijetnje, poticanjem pripravnosti i izgradnje kapaciteta za odgovor. [Am. 71]

- (39a) **Kontinuirana ulaganja u inovativne pristupe temeljene na zajednici kojima se rješava problem prekograničnih bolesti poput epidemija HIV-a/AIDS-a, tuberkuloze i virusnog hepatitisa ključna su jer je socijalna dimenzija bolesti važan čimbenik koji utječe na sposobnost hvatanja u koštac s tim bolestima kao epidemijama u Uniji i susjednim zemljama. Ambicioznije političko vodstvo te odgovarajuća tehnička i financijska sredstva za pružanje održivog regionalnog odgovora na borbu protiv HIV-a/AIDS-a, tuberkuloze i hepatitisa u Europi bit će ključni za postizanje ciljeva održivog razvoja koji se odnose na te bolesti.** [Am. 72]
- (40) Za učinkovitost zdravstvenih sustava i zdravlje građana nužno je smanjiti teret rezistentnih infekcija i infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi te osigurati dostupnost djelotvornih antimikrobnih sredstava, **pritom ipak smanjujući njihovu upotrebu kako bi se doprinijelo borbi protiv antimikrobne otpornosti.** [Am. 73]
- (41) Komisija je nedavno donijela prijedlog ⁽¹⁶⁾ o procjeni zdravstvenih tehnologija kako bi poduprla suradnju u procjeni zdravstvenih tehnologija na razini Unije i tako povećala dostupnost inovativnih zdravstvenih tehnologija za pacijente diljem Unije, bolje iskoristila dostupne resurse te poboljšala poslovnu predvidljivost.
- (42) S obzirom na posebnu prirodu nekih od ciljeva obuhvaćenih tematskim područjem Zdravlje ESF-a plus i aktivnostima u okviru tog tematskog područja, pojedina nadležna tijela država članica u najboljem su položaju za provedbu povezanih aktivnosti, **uz aktivnu potporu civilnog društva.** Ta tijela, koja imenuju same države članice, **a uz njih po potrebi i organizacije civilnog društva,** trebala bi se stoga smatrati utvrđenim korisnicima za potrebe članka [195.] [nove financijske uredbe] i trebala bi im se dodijeliti bespovratna sredstva bez prethodne objave poziva na podnošenje prijedloga. [Am. 74]
- (42a) **Kako bi se povećala učinkovitost praćenja programa u pogledu neučinkovitosti i nedostataka, Komisija bi trebala implementirati i upotrebljavati pokazatelje praćenja za programe i konkretna djelovanja kako bi osigurala ostvarenje ciljeva programa** [Am. 75]
- (42b) **Program ESF+ trebao bi riješiti problem postojećih prepreka sudjelovanju civilnog društva, primjerice pojednostavnjenjem postupaka prijave i smanjenjem financijskih kriterija tako što će se u nekim slučajevima ukinuti postotak sufinanciranja, ali i kroz izgradnju kapaciteta pacijenata, njihovih organizacija i drugih dionika putem osposobljavanja i obrazovanja. Cilj programa također je omogućiti funkcioniranje na razini Unije za mreže i organizacije civilnog društva koje doprinose ostvarivanju njegovih ciljeva, uključujući organizacije na razini Unije** [Am. 76]
- (42c) **U provedbi tematskog područja Zdravlje ESF-a plus trebale bi se poštovati odgovornosti država članica za utvrđivanje svoje zdravstvene politike te za organizaciju i pružanje zdravstvenih usluga i zdravstvene zaštite. Poštujući obveze iz Ugovora i ulogu država članica kao primarnog sugovornika u postupku donošenja odluka u Uniji, nadležna tijela na podnacionalnoj razini trebala bi se angažirati kako bi osigurala djelotvoran i trajan učinak zdravstvene politike Unije svojom integracijom sa socijalnim politikama na terenu.** [Am. 77]

⁽¹⁶⁾ COM(2018)0051

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- (43) Europske referentne mreže su mreže koje uključuju pružatelje zdravstvene skrbi širom Europe u cilju liječenja rijetkih i složenih bolesti niske prevalencije te stanja za koje su potrebni visokospecijalizirano liječenje, koncentrirano znanje i resursi. Europske referentne mreže kao mreže odobrava odbor država članica europskih referentnih mreža prema postupku odobravanja utvrđenom u Provedbenoj odluci Komisije 2014/287/EU⁽¹⁷⁾. Te mreže bi se stoga trebale smatrati utvrđenim korisnicima za potrebe članka [195.] Financijske uredbe i trebala bi im se dodijeliti bespovratna sredstva bez prethodne objave poziva na podnošenje prijedloga.
- (44) Zakonodavstvo EU-a u području zdravstva ima izravan utjecaj na živote građana, učinkovitost i otpornost zdravstvenih sustava i dobro funkcioniranje unutarnjeg tržišta. Regulatorni okvir za medicinske proizvode i tehnologije (medicinski proizvodi, uređaji i tvari ljudskog podrijetla), zakonodavstvo o duhanskim proizvodima, prava pacijenata na prekograničnu zdravstvenu zaštitu i za ozbiljne prekogranične prijetnje zdravlju ključan je za zaštitu zdravlja u EU-u. ~~Ova Uredba, njezina primjena i provedba, moraju ići u korak s inovacijama i napretkom u istraživanju te s društvenim promjenama u tom području te moraju ispunjavati zdravstvene ciljeve. Stoga je potrebno stalno razvijati bazu dokaza potrebnu za provedbu zakonodavstva tako znanstvene prirode. Osim toga, mnogi drugi zakonski akti Unije imaju znatan utjecaj na zdravlje, poput onih koji se odnose na hranu i označavanje hrane, onečišćenje zraka, endokrine disruptore i pesticide. U nekim slučajevima, kumulativni utjecaji okolišnih čimbenika rizika nisu sasvim jasni, što bi moglo dovesti do neprihvatljivih rizika za zdravlje građana.~~ [Am. 78]
- (44a) *Regulativa koja ima utjecaj na zdravlje, kao i njezina provedba i izvršenje, mora ići u korak s inovacijskim i istraživačkim postignućima i društvenim promjenama u tom području te se pritom i dalje temeljiti na načelu predostrožnosti, kako je utvrđeno u ugovorima EU-a. Stoga je potrebno stalno razvijati bazu dokaza potrebnu za provedbu zakonodavstva takve znanstvene prirode te, kako bi se osigurala mogućnost neovisnog nadzora i time ponovno steklo povjerenje javnosti u procese EU-a, zajamčiti najvišu razinu transparentnosti jer je dijeljenje tih dokaza samo po sebi u javnom interesu.* [Am. 79]
- (44b) *Zdravstveni sektor ne može se sam suočiti sa zdravstvenim izazovima jer na zdravlje utječu mnogi čimbenici izvan njega. Stoga je, kako je navedeno u Ugovorima iz Maastrichta i Amsterdama, važno uključiti zdravlje u sve politike kako bi se Unija mogla suočiti s budućim izazovima. Međutim, osvješćivanje drugih sektora o učincima njihovih odluka na zdravlje i integriranje zdravlja u njihove politike jedan je od najvećih izazova s kojima je europski zdravstveni sektor trenutačno suočen. Dosad su zahvaljujući politikama u sektorima kao što su obrazovanje, promet, prehrana, poljoprivreda, rad i planiranje zabilježeni važni pomaci u području zdravlja. Primjerice, zabilježena su značajna poboljšanja u pogledu zdravlja srca zahvaljujući promjenama u politikama i propisima u vezi s kvalitetom hrane, povećanjem fizičke aktivnosti i smanjenjem pušenja* [Am. 80]
- (45) Kako bi se povećale djelotvornost i učinkovitost djelovanja na razini Unije i međunarodnoj razini te provelo tematsko područje Zdravlje, treba razviti suradnju s relevantnim međunarodnim organizacijama kao što su Ujedinjeni narodi i njihove specijalizirane agencije, posebice Svjetska zdravstvena organizacija (WHO), Vijeće Europe i Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD).
- (46) Uzimajući u obzir važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s obvezama Unije u pogledu provedbe Pariškog sporazuma i ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, ovim će se ~~programom~~ **fondom** pridonijeti uključivanju klimatske politike u politike Unije i postizanju općeg cilja da se 25 % rashoda proračuna EU-a namijeni klimatskim ciljevima **tijekom VFO-a u razdoblju 2021. – 2027. te godišnjeg cilja od 30 % koji je potrebno ostvariti što prije, a najkasnije do 2027.** Relevantne mjere utvrdit će se tijekom pripreme i provedbe fonda te će se ponovno procijeniti u okviru njegove evaluacije. [Am. 81]

(17) Provedbena odluka Komisije 2014/287/EU od 10. ožujka 2014. o određivanju kriterija za osnivanje i ocjenjivanje europskih referentnih mreža i njihovih članova te za olakšavanje razmjene informacija i stručnih spoznaja u vezi s osnivanjem i ocjenjivanjem tih mreža (SL L 147, 17.5.2014., str. 79.).

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- (47) U skladu s člankom [94. Odluke Vijeća 2013/755/EU ⁽¹⁸⁾] osobe i subjekti s boravištem odnosno poslovnim nastanom u prekomorskim zemljama i područjima (PZP-ovi) ispunjavaju uvjete za financiranje, podložno pravilima i ciljevima tematskih područja Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje i mogućem režimu koji se primjenjuje na državu članicu s kojom su relevantna prekomorska zemlja ili područje povezani. **Program će morati omogućiti posebna ograničenja koja utječu na osobe i subjekte s poslovnim nastanom u tim područjima kako bi se osigurao odgovarajući pristup tim tematskim područjima.** [Am. 82]
- (48) ~~Freće~~ **Pod uvjetom da potpuno ispunjavanju sva mjerodavna pravila i odredbe, treće** zemlje koje su članice ~~Europskoga~~ **Europskog** gospodarskog prostora (EGP) mogu sudjelovati u programima Unije u okviru suradnje uspostavljene Sporazumom o EGP-u, kojim se predviđa provedba ~~programa odlukom~~ **programâ** na temelju ~~tog sporazuma~~ **odluke prema tome sporazumu.** U ovu bi se Uredbu trebala uključiti posebna odredba kojom se dodjeljuju nužna prava i pristup odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, Europskom uredu za borbu protiv prijevара i Europskom revizorskom sudu kako bi u potpunosti mogli izvršavati svoje ovlasti. [Am. 83]
- (49) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁹⁾, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2988/95 ⁽²⁰⁾, Uredbom Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 ⁽²¹⁾ i Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939 ⁽²²⁾, financijski interesi Unije trebaju se štiti razmjernim mjerama u skladu s Financijskom uredbom i drugim primjenjivim propisima, među ostalim i sprječavanjem, otkrivanjem, ispravljanjem i istragom nepravilnosti i prijevara, povratom izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, izricanjem administrativnih sankcija. Konkretno, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi se ustanovilo je li došlo do prijave, korupcije ili bilo kojeg drugog kaznenog djela kojim se šteti financijskim interesima Unije. U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) može provoditi istrage i kazneni progon za prijave u EU-u i druga kaznena djela koja štetno utječu na financijske interese Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²³⁾. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji primaju sredstva Unije moraju u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti Komisiji, OLAF-u, EPPO-u i Europskom revizorskom sudu (ERS) nužna prava i pristup te se pobrinuti da sve treće strane koje su uključene u izvršavanje sredstava Unije osiguraju jednakovrijedna prava.
- (50) Horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. UFEU-a primjenjuju se na ovu Uredbu. Ta su pravila utvrđena u Financijskoj uredbi i njima se prije svega određuje postupak za utvrđivanje i izvršenje proračuna putem bespovratnih sredstava, javne nabave, nagrada, neizravne provedbe te predviđaju provjere odgovornosti financijskih aktera. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a također se odnose na zaštitu proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama, s obzirom na to da je poštovanje vladavine prava temeljni preduvjet dobrog financijskog upravljanja i djelotvornog financiranja EU-a.
- (50a) **Važno je osigurati dobro i pravedno financijsko upravljanje Fondom kako bi se jamčila njegova što jasnija, učinkovitija i lakša primjena, pri čemu je također potrebno jamčiti pravnu sigurnost i njezinu dostupnost svim sudionicima. Aktivnosti fonda ESF plus izvršavaju se u okviru podijeljenoga upravljanja te države članice ne bi trebale dodavati dopunska pravila ili mijenjati pravila tijekom primjene jer bi time uporaba sredstava postala složena za korisnike i to bi moglo dovesti do kašnjenja u plaćanju računa.** [Am. 84]

⁽¹⁸⁾ Odluka Vijeća 2013/755/EU od 25. studenoga 2013. o pridruživanju prekomorskih zemalja i područja Europskoj uniji („Odluka o prekomorskom pridruživanju”) (SL L 344, 19.12.2013., str. 1.).

⁽¹⁹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁽²⁰⁾ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

⁽²¹⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijave i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁽²²⁾ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

⁽²³⁾ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijave počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- (51) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, tj. poboljšanje djelotvornosti **i pravednosti** tržišta rada i promicanje pristupa kvalitetnom zapošljavanju, poboljšanje pristupa obrazovanju, **osposobljavanju** i **osposobljavanju skrbi** te njihove kvalitete, promicanje socijalne uključenosti, **jednakih mogućnosti** i zdravlja te **osposobljavanju skrbi** smanjenje **iskorjenjivanje** siromaštva, kao i aktivnosti u okviru tematskih područja Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje ne mogu dostatno ostvariti države članice nego se on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva. [Am. 85]
- (52) Kako bi se izmijenilo određene elemente ove Uredbe koji nisu ključni, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenom i dopunom priloga o pokazateljima. Posebno je važno da Komisija tijekom pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽²⁴⁾ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (53) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Provedbene ovlasti koje se odnose na model za strukturiranu anketu primatelja pomoći trebalo bi izvršavati u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 4. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁵⁾, s obzirom na prirodu tog modela,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Dio I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom uspostavlja Europski socijalni fond plus (ESF+). **ESF+ sastoji se od tri elementa: tematsko područje pod podijeljenim upravljanjem, tematsko područje Zapošljavanje i socijalne inovacije i tematsko područje Zdravlje.**

~~Njome~~ **Tom se Uredbom** određuju ciljevi ESF-a plus, proračun za razdoblje 2021.–2027., metode provedbe, oblici financiranja koje osigurava Unija i pravila za osiguravanje tog financiranja, **kao dopuna općim pravilima koja su primjenjiva na ESF plus u okviru Uredbe (EU) .../... [nova Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi].** [Am. 86]

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „popratne mjere” znači aktivnosti koje su dodatno pružene uz podjelu hrane i/ili osnovne materijalne pomoći s ciljem ublažavanja socijalne isključenosti **i iskorjenjivanja siromaštva** poput upućivanja na socijalne službe i **psihološku pomoć te njihova** pružanja, **pružanja relevantnih informacija o javnim službama** socijalnih usluga ili savjetovanja o upravljanju kućnim proračunom;

⁽²⁴⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 13.

⁽²⁵⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

Četvrtak, 4. travnja 2019.

2. „pridružena zemlja” znači treća zemlja koja je stranka sporazuma s Unijom o sudjelovanju u tematskim područjima ESF-a plus Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje u skladu s člankom 30.;
3. „osnovna materijalna pomoć” znači roba koja ispunjava osnovne potrebe osobe za dostojanstven život, kao što su odjeća, higijenske **potrepštine, uključujući proizvode za žensku higijenu, te** i školske potrepštine;
4. „operacije mješovitog financiranja” znači djelovanja financirana iz proračuna Unije, među ostalim u okviru mehanizama za mješovito financiranje u skladu s člankom 2. stavkom 6. Financijske uredbe, u kojima se kombiniraju bespovratni oblici potpore i/ili financijski instrumenti iz proračuna Unije i povratni oblici potpore iz razvojnih ili drugih javnih financijskih institucija te komercijalnih financijskih institucija i ulagatelja;
5. „zajednički pokazatelji trenutačnih rezultata” znači zajednički pokazatelji rezultata kojima su obuhvaćeni učinci u roku od četiri tjedna od dana kad sudionik napusti operaciju (datum izlaska);
6. „zajednički dugoročniji pokazatelji rezultata” znači zajednički pokazatelji rezultata kojima su obuhvaćeni učinci šest i **dvanaest** mjeseci nakon što sudionik napusti operaciju;
7. „troškovi nabave hrane i/ili osnovne materijalne pomoći” znači stvarni troškovi povezani s nabavom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći koju obavlja korisnik koji nisu ograničeni na cijenu hrane i/ili osnovne materijalne pomoći;
- 7.a **„prekogranična partnerstva” u tematskom području Zapošljavanje i socijalne inovacije znači stalne strukture suradnje između javnih službi za zapošljavanje, civilnog društva ili socijalnih partnera u najmanje dvije države članice;**
8. „primatelj pomoći” znači najpotrebitija osoba ili osobe koje primaju potporu kako je određeno u članku 4. stavku 1. točki xi.;
9. „zdravstvena kriza” znači bilo koja kriza koja se općenito smatra prijetnjom, koja ima zdravstvenu dimenziju i za koju je potrebno hitno djelovanje nadležnih tijela u uvjetima nesigurnosti;
10. „pravni subjekt” znači bilo koja fizička osoba ili bilo koja pravna osoba osnovana i prepoznata kao takva u skladu s nacionalnim pravom, pravom Unije ili međunarodnim pravom, a koja ima pravnu osobnost i koja može, djelujući u svoje ime, izvršavati prava i preuzimati obveze;
11. „mikrofinanciranje” uključuje jamstva, mikrokredite, vlasnički i kvazivlasnički kapital u kombinaciji s popratnim uslugama poslovnog razvoja kao što su individualno savjetovanje, osposobljavanje i mentorstvo, proširenima na osobe i mikropoduzeća koji imaju poteškoće pri pristupu kreditima za profesionalne aktivnosti i/ili aktivnosti kojima se ostvaruju prihodi;
12. „mikropoduzeće” znači poduzeće s manje od 10 zaposlenika čiji je godišnji promet ili ukupna godišnja bilanca ispod 2 000 000 EUR;
13. „najpotrebitije osobe” znači fizičke osobe, bilo pojedinci, obitelji, kućanstva ili skupine sastavljene od takvih osoba, **uključujući djecu i beskućnike**, čija je potreba za pomoći utvrđena prema objektivnim kriterijima koje su utvrdila nacionalna nadležna tijela uz savjetovanje s odgovarajućim dionicima, uz izbjegavanje sukoba interesa, i koje su odobrila ta nacionalna nadležna tijela te koji mogu uključivati elemente koji omogućuju usmjeravanje na najpotrebitije osobe u određenim zemljopisnim područjima;
14. „referentna vrijednost” znači vrijednost za postavljanje ciljeva za zajedničke pokazatelje i pokazatelje rezultata karakteristične za program koja se temelji na postojećim ili prethodnim sličnim intervencijama;

Četvrtak, 4. travnja 2019.

15. „socijalno poduzeće” znači poduzetnik **u socijalnoj ekonomiji**, bez obzira na pravni oblik, ili fizička osoba
- (a) koji u skladu s ugovorom o osnivanju, statutima ili drugim pravnim dokumentom koji bi mogao dovesti do odgovornosti na temelju pravila države članice u kojoj ima sjedište, kao glavni cilj ima postizanje mjerljivih i pozitivnih društvenih učinaka, **uključujući okolišne učinke**, a ne stvaranje dobiti za druge svrhe i koji pruža usluge ili isporučuje robu koji stvaraju društveni prinos i/ili primjenjuje metode proizvodnje dobara ili usluga sa socijalnim ciljevima;
 - (b) koji prihode ~~koristi~~ **ulaže** prvo i osnovno za postizanje svojih primarnih socijalnih ciljeva i posluje u skladu s unaprijed određenim postupcima i pravilima za raspodjelu prihoda kako bi se osiguralo da ta raspodjela ne dovodi u pitanje primarne socijalne ciljeve;
 - (c) kojim se upravlja poduzetnički, **demokratski, participativno**, odgovorno i transparentno, u prvom redu uključivanjem radnika, klijenata i dionika povezanih s njegovom poslovnom djelatnošću;
- 15.a **„poduzeće socijalne ekonomije” znači različite vrste poduzeća i subjekata u okviru socijalne ekonomije, kao što su zadruge, uzajamna društva, udruge, zaklade, socijalna poduzeća i drugi oblici poduzeća regulirani zakonima pojedine države članice i koji se temelje na nadređenosti pojedinačnih i socijalnih ciljeva u odnosu na kapital, demokratsko upravljanje, solidarnost i reinvestiranje većine dobiti ili viškova;**
16. „socijalne inovacije” znači aktivnosti, **uključujući kolektivne aktivnosti**, koje su socijalne kad je riječ o svrsi i sredstvima te koje se posebno odnose na razvoj i provedbu novih ideja (s obzirom na proizvode, usluge, **prakse** i modele) koje istovremeno ispunjavaju socijalne potrebe i stvaraju nove socijalne veze ili suradnje, **uključujući između javnih organizacija i organizacija trećeg sektora, kao što su volonterske organizacije i organizacije zajednice te poduzeća socijalne ekonomije**, od kojih koristi ima društvo i koje povećavaju njegovu sposobnost djelovanja;
17. „socijalni eksperimenti” znači intervencije politike koje nude inovativna rješenja za socijalne potrebe i koje se provode u malim razmjerima i u uvjetima koji omogućuju mjerenje njihova utjecaja prije nego što se provedu u drugim kontekstima, **uključujući geografske i sektorske kontekste**, ili na široj razini ako se rezultati pokažu uvjerljivima;
18. „ključne kompetencije” znači znanje, vještine i kompetencije koje svatko mora imati u bilo kojem trenutku života za osobno ispunjenje i razvoj, zaposlenje, socijalnu uključenost i aktivno građanstvo. Ključne su kompetencije: pismenost; višejezičnost; matematika, znanost, tehnologija, **umjetnost** i inženjerstvo; digitalne vještine; **medijska pismenost**; osobne i socijalne vještine te učenje o tome kako učiti, građanstvo; poduzetništvo; (**među**)kulturalna svijest i ~~izričaj~~ **izražavanje te kritičko razmišljanje**;
19. „treća zemlja” znači zemlja koja nije članica Europske unije.
- 19.a **„skupine u nepovoljnom položaju” znači ciljne skupine s velikim brojem osoba koje su izložene siromaštvu, diskriminaciji ili socijalnoj isključenosti ili su u opasnosti od njih, uključujući, među ostalim, etničke manjine poput Roma, državljane trećih zemalja, uključujući migrante, starije osobe, djecu, samohrane roditelje, osobe s invaliditetom ili osobe s kroničnim bolestima;**
- 19.b **„cjeloživotno učenje” znači učenje u svim njegovim oblicima (formalno, neformalno i informalno učenje) koje se odvija u svim fazama života, uključujući rano i predškolsko obrazovanje, opće obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, visoko obrazovanje i obrazovanje odraslih, te dovodi do unapređenja znanja, vještina, kompetencija i mogućnosti sudjelovanja u društvu.**

Četvrtak, 4. travnja 2019.

2. Definicije iz članka [2.] Uredbe (EU) .../... [nova Uredba o zajedničkim odredbama] primjenjuju se i na tematsko područje ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem.

2.a Odredbe u članku 2. Uredbe (EU) 2018/1046 primjenjuju se i na tematska područja Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje pod izravnim i neizravnim upravljanjem. [Am. 87]

Članak 3.

Opći ciljevi i metode provedbe

Cilj je ESF-a **ESF-om** plus poduprijeti **podupiru se** države članice **na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini i Unija** u ostvarenju **uključivih društava**, visokog stupnja **kvalitetne** zaposlenosti, **pravedne socijalne zaštite te izgradnje vješte otvaranja radnih mjesta, kvalitetnog i uključivog obrazovanja i otporne radne snage koja je spremna za budući svijet rada**, u skladu s načelima utvrđenima u europskom stupu socijalnih prava, koji su Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili 17. studenoga 2017. **osposobljavanja, jednakih mogućnosti, iskorjenjivanja siromaštva, uključujući siromaštvo djece, socijalne uključenosti i integracije, socijalne kohezije, socijalne zaštite i izgradnje vješte i otporne radne snage koja je spremna za budući svijet rada.**

ESF plus u skladu je s Ugovorima Europske unije i Poveljom te se njime ostvaruju načela utvrđena u europskom stupu socijalnih prava, čime se doprinosi ciljevima Unije u pogledu jačanja gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije, u skladu s člankom 174. UFEU-a te predanosti Unije i njezinih država članica postizanju ciljeva održivog razvoja i obveza preuzetih u okviru Pariškog sporazuma.

ESF+ služi kao potpora, dopuna i dodana vrijednost politikama država članica kako bi se osigurali jednake prilike, **ravnopravan pristup tržištu rada, pravedni cjeloživotno obrazovanje, visokokvalitetni radni uvjeti, socijalna zaštita, integracija i uključenost, ulaganje u djecu i mlade, nediskriminacija, ravnopravnost spolova, pristup osnovnim uslugama** te visoka razina zaštite ljudskog zdravlja. [Am. 88]

Provodi se:

- (a) pod podijeljenim upravljanjem za dio pomoći koji odgovara konkretnim ciljevima navedenima u članku 4. stavku 1. („tematsko područje ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem”) i
- (b) pod izravnim i neizravnim upravljanjem za dio pomoći koji odgovara ciljevima navedenima u članku 4. stavku 1. i članku 23. („tematsko područje Zapošljavanje i socijalne inovacije”) i za dio pomoći koji odgovara ciljevima navedenima u članku 4. stavicama 1. i 3. i članku 26. („tematsko područje Zdravlje”).

Članak 4.

Posebni ciljevi

1. ESF+ služi za potporu sljedećim posebnim ciljevima u politikama zapošljavanja, obrazovanja, **moblnosti**, socijalne uključenosti, **iskorjenjivanja siromaštva** i zdravlja te tako doprinosi političkom cilju nazvanom „Europa s istaknutijom socijalnom komponentom provedbom europskog stupa socijalnih prava” utvrđenom u članku [4.] Uredbe (EU) .../... [nova Uredba o zajedničkim odredbama]:

- i. veći pristup **kvalitetnom** zaposlenju i **poticajnim mjerama** za sve tražitelje zaposlenja, **posebno konkretne mjere za posebice mlade i, osobito provedbom jamstva za mlade**, dugotrajno nezaposlene, ~~te za~~ **ekonomski** neaktivne osobe i **skupine u nepovoljnom položaju, uz usredotočenje na osobe koje su najudaljenije od tržišta rada te** promicanje **zapošljavanja**, samozapošljavanja, **poduzetništva** i socijalne ekonomije;
- ii. modernizacija institucija i usluga tržišta rada radi procjene i predviđanja potreba za vještinama te osiguravanja pravodobne i prilagođene pomoći i potpore usklađivanju ponude i potražnje na tržištu rada, prelascima i mobilnosti;

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- iii. promicanje sudjelovanja žena na tržištu rada **i napredovanja u karijeri, promicanje načela jednake plaće za jednak rad**, bolja ravnoteža **između** poslovnog i privatnog života, **s posebnim naglaskom na samohrane roditelje**, uključujući pristup **cjenovno pristupačnoj, uključivoj i kvalitetnoj** skrbi za djecu, zdravo i prilagođeno radno okruženje **predškolsko obrazovanje, skrb za starije osobe i druge usluge skrbi i potpore; te zdravog i prilagođenog radnog okruženja** u kojem se uzimaju u obzir zdravstveni rizici **i rizici od bolesti**, prilagodba radnika, poduzeća i poduzetnika promjenama **aktivno i zdravo starenje, profesionalne reorijentacije te aktivnog i zdravog starenja;**
- iv. veća kvaliteta, **uključivost**, djelotvornost i relevantnost sustava obrazovanja i osposobljavanja za tržište rada, radi potpore stjecanju ključnih kompetencija, uključujući **poduzetničke i** digitalne vještine **te priznavanje neformalnog i informalnog učenja, promicanje e-uključenosti i olakšavanje prijelaza iz obrazovnog sustava na tržište rada kako bi se uzeli u obzir socijalni i gospodarski zahtjevi;**
- v. promicanje jednakog pristupa ~~kvalitetnom~~ **visokokvalitetnom, pristupačnom** i uključivom obrazovanju i osposobljavanju te njegova završetka posebice kad je riječ o skupinama u nepovoljnom položaju **i skrbnicima**, od ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja preko općeg i strukovnog obrazovanja i osposobljavanja do terciarnog obrazovanja, obrazovanja i učenja odraslih, uključujući **olakšavanje uz rješavanje problema ranog napuštanja školovanja, promicanje uvođenja sustava dualnog osposobljavanja, naukovanja, mobilnosti u svrhu učenja za sve i pristupa osobama s invaliditetom;**
- vi. promicanje cjeloživotnog učenja, posebice fleksibilnih mogućnosti usavršavanja i prekvalifikacije za sve ljude, uzimajući u obzir **poduzetničke i** digitalne vještine, boljim predviđanjem promjena i novih uvjeta u pogledu vještina na temelju potreba tržišta rada, lakša promjena radnog mjesta i promicanje profesionalne mobilnosti **i potpunog sudjelovanja u društvu;**
- vii. poticanje aktivnog uključivanja radi promicanja jednakih prilika, **nediskriminacije** i aktivnog sudjelovanja, te poboljšanje mogućnosti zapošljavanja, **posebno za skupine u nepovoljnom položaju;**
- viii. promicanje **dugoročne** socioekonomske integracije državljana trećih zemalja ~~i marginaliziranih zajednica poput romske zajednice~~, **uključujući migrante;**
- viii.a borba protiv diskriminacije i promicanje socioekonomske integracije marginaliziranih zajednica poput romske zajednice;**
- ix. poboljšanje jednakog i pravodobnog pristupa kvalitetnim, održivim, **dostupnim** i cjenovno pristupačnim uslugama, **uključujući usluge za pristup stanovanju i zdravstvenu skrb usredotočenu na čovjeka te povezanu skrb;** modernizacija **institucija za socijalnu sigurnost, usluga javnih službi za zapošljavanje, sustava socijalne zaštite i socijalne uključenosti**, uključujući promicanje pristupa **jednakoj** socijalnoj zaštiti, **s posebnim naglaskom na djecu i skupine u nepovoljnom položaju te najugroženije osobe;** poboljšanje dostupnosti, djelotvornosti i otpornosti sustava zdravstvene skrbi i usluga dugoročne skrbi, **uključujući za osobe s invaliditetom;**
- ix.a povećanje pristupa za osobe s invaliditetom kako bi se poboljšala njihova uključenost u rad, obrazovanje i osposobljavanje;**
- x. promicanje socijalne integracije osoba **koje žive u siromaštvu ili socijalnoj isključenosti ili** izloženih riziku od siromaštva **i/ili** socijalne isključenosti, uključujući najpotrebitije i djecu;
- xi. suzbijanje materijalne oskudice osiguravanjem hrane ~~i/ili~~ osnovne materijalne pomoći za najpotrebitije, uključujući popratne mjere, **u cilju osiguravanja njihove socijalne uključenosti, s naglaskom na djecu u ranjivim situacijama.**
2. Mjerama provedenima u okviru tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem radi ostvarenja posebnih ciljeva iz stavka 1. ESF+ **će ima za cilj** pridonijeti i drugim ciljevima politika navedenima u članku [4.] Uredbe (EU) .../... [nova Uredba o zajedničkim odredbama], posebice onima koji se odnose na:

Četvrtak, 4. travnja 2019.

1. pametniju Europu – razvojem vještina za pametnu specijalizaciju, vještina za ključne razvojne tehnologije, industrijskom tranzicijom, sektorskom suradnjom o vještinama i poduzetništvu, osposobljavanjem istraživača, aktivnostima umrežavanja i partnerstvima između ustanova visokog obrazovanja, ustanova za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, istraživačkih i tehnoloških centara, **zdravstvenih centara** i poduzeća te klastera, potporom mikropoduzećima, te malim i srednjim poduzećima i socijalnoj ekonomiji, **uzimajući u obzir zakone o socijalnoj ekonomiji i okvire uspostavljene u državama članicama**;
 2. zeleniju Europu s niskom razinom emisija ugljika – poboljšanjem sustava obrazovanja i osposobljavanja potrebnih za prilagodbu vještina i kvalifikacija, **podizanjem razine osviještenosti među stanovništvom o održivom razvoju i životnom stilu**, usavršavanjem svih ljudi, uključujući radnu snagu, stvaranjem novih radnih mjesta u sektorima povezanim s okolišem, klimom i energijom, te **kružnim gospodarstvom i biogospodarstvom**.
- 2a. **Uniju koja je bliža građanima s pomoću mjera za smanjenje siromaštva i socijalnu uključenost, uzimajući u obzir posebnosti urbanih, ruralnih i obalnih regija u cilju uklanjanja socioekonomskih nejednakosti u gradovima i regijama;**
- 2b. **u okviru tematskog područja Zapošljavanje i socijalne inovacije, ESF-om plus podupire se razvoj, provedba, praćenje i ocjenjivanje instrumenata, politika i odgovarajućeg zakonodavstva Unije te se promiče oblikovanje politika temeljenih na dokazima, socijalna inovacija i društveni napredak, u suradnji sa socijalnim partnerima, organizacijama civilnog društva i javnim i privatnim tijelima (poseban cilj 1); njime se promiče dobrovoljna geografska mobilnost radnika na pravednoj osnovi i povećanje mogućnosti zapošljavanja (poseban cilj 2); njime se promiče zapošljavanje i socijalna uključenost povećanjem dostupnosti i pristupačnosti mikrofinanciranja za mikropoduzeća i poduzeća socijalne ekonomije, posebno za ranjive osobe (posebni cilj 3);**
3. U okviru tematskog područja Zdravlje ESF+ ~~osigurava potporu za promicanje~~ **doprinosi visokoj razini zaštite zdravlja i prevenciji bolesti, među ostalim promicanjem tjelesne aktivnosti i zdravstvenog odgoja**, doprinosi djelotvornosti, pristupačnosti i otpornosti zdravstvenih sustava, čime zdravstvena skrb postaje sigurnija, smanjuju se nejednakosti u području zdravlja, **povećava se očekivani životni vijek u trenutku rođenja**, građani se štite od prekograničnih prijetnji zdravlju, **potiče se prevencija bolesti i podupire uspostava ranih dijagnoza te promicanje zdravlja tijekom cijelog životnog vijeka, jača se i podupire zakonodavstvo EU-a u području zdravstva, uključujući područje zdravlja okoliša, te se pitanja zdravlja uključuju u sve politike Unije. Zdravstvena politika Unije vođena je ciljevima održivog razvoja kako bi se osiguralo da EU i države članice postignu potciljeve cilja održivog razvoja br. 3. „osiguranje zdravog života i promicanje dobrobiti za sve bez obzira na dobnu skupinu”.** [Am. 89]

Članak 5.

Proračun

1. Ukupna financijska omotnica za ESF+ za razdoblje 2021.–2027. iznosi ~~101 106 174 781 000 000 EUR~~ **u cijenama iz 2018. (120 457 000 000 EUR u tekućim cijenama).**
2. Dio financijske omotnice za tematsko područje ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem u okviru cilja „Ulaganje u rast i radna mjesta” iznosi ~~100 000 105 686 000 000 EUR u tekućim cijenama~~ **u cijenama iz 2018., odnosno 119 222 000 000 88 646 194 590 EUR u cijenama iz 2018. tekućim cijenama**, od čega se 200 000 000 EUR u tekućim cijenama ili 175 000 000 EUR u cijenama iz 2018. dodjeljuje za potporu inovativnim rješenjima u okviru transnacionalne suradnje, kako je navedeno u članku 23. točki i., i **5 900 000 000 EUR dodjeljuje se za mjere u okviru europskog jamstva za djecu iz članka 10.a, te 400 000 000 EUR u tekućim cijenama, odnosno 376 928 934 EUR u cijenama iz 2018.** kao dodatna sredstva za najudaljenije regije utvrđene u članku 349. UFEU-a i regije razine NUTS 2 koje ispunjavaju kriterije iz članka 2. Protokola br. 6 uz Akt o pristupanju iz 1994.
3. Financijska omotnica za tematsko područje Zapošljavanje i socijalne inovacije za razdoblje 2021.–2027. iznosi ~~1 174 095 000 000 EUR~~ **u cijenama iz 2018. (1 234 000 000 EUR u tekućim cijenama).**

Četvrtak, 4. travnja 2019.

4. Indikativna raspodjela iznosa iz stavka 3.:
- (a) **675 000 000 EUR u cijenama iz 2018.** (761 000 000 EUR u tekućim cijenama) za provedbu tematskog područja Zapošljavanje i socijalne inovacije;
 - (b) ~~413 000 000 EUR~~ **420 000 000 EUR u cijenama iz 2018.** (473 000 000 EUR u tekućim cijenama ili 0,36 % VFO-a 2021. – 2027.) za provedbu tematskog područja Zdravlje.
5. Iznosi navedeni u stavcima 3. i 4. mogu se upotrijebiti i za tehničku i administrativnu pomoć za provedbu programa, kao što su aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije koje uključuju korporativne informacijske sustave. [Am. 90]

Članak 6.

~~Ravnopravnost muškaraca i žena~~ **Rodna ravnopravnost** te jednake mogućnosti i nediskriminacija

1. Svi programi koji se provode u okviru ~~tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem i operacije koje primaju potporu iz tematskih područja Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje~~ pripremat će se, provoditi, pratiti i evaluirati uz poštovanje ~~ravnopravnosti muškaraca i žena~~ **rodne ravnopravnosti**. U njima će se tijekom pripreme, provedbe, praćenja i evaluacije **podržavati konkretne mjere usmjerene na povećanje sudjelovanja žena u poslovnom životu i njihov profesionalni razvoj te usklađivanje poslovnog i privatnog života**, promicati jednake mogućnosti za sve, bez diskriminacije na osnovi spola, rase ili etničkog podrijetla, vjeroispovijesti ili uvjerenja, invaliditeta **ili zdravstvenog stanja**, dobi ili spolne orijentacije, **uključujući pristup osobama s invaliditetom i u pogledu informacijskih i komunikacijskih tehnologija, čime se jača socijalna uključenost i smanjuju nejednakosti**.
2. Države članice i Komisija podupiru posebne ciljne mjere za promicanje načela iz stavka 1. u okviru svih ciljeva ESF-a plus, uključujući prelazak ~~sa skrbi sa smještajem/~~ s institucijske skrbi na obiteljsku skrb ili skrb u zajednici, **uz poboljšanje univerzalne dostupnosti osobama s invaliditetom**. [Am. 91]

Dio II. – Provedba tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem

Poglavlje I.

Zajedničke odredbe o programiranju

Članak 7.

Dosljednost i tematska koncentracija

1. Države članice koncentriraju sredstva iz ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem na intervencije kojima se rješavaju izazovi utvrđeni u njihovim nacionalnim programima reformi, u europskom semestru te u relevantnim preporukama po državama članicama donesenima u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i člankom 148. stavkom 4. **UFEU-a, te uzimaju u obzir načela i prava utvrđena u europskom stupu socijalnih prava, pregled socijalnih pokazatelja u okviru europskog semestra i regionalne posebnosti, čime doprinose ostvarivanju ciljeva Unije iz članka 174. UFEU-a u pogledu jačanja ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije koji su u potpunosti u skladu s Pariškim sporazumom i UN-ovim ciljevima održivog razvoja**.

Države članice i, prema potrebi, Komisija potiču sinergije i osiguravaju koordinaciju, komplementarnost i usklađenost ESF-a plus s drugim fondovima, programima i instrumentima Unije kao što su **Europski fond za regionalni razvoj (EFRR), Europski fond za prilagodbu globalizaciji (EGF), Europski fond za pomorstvo i ribarstvo, InvestEU, Kreativna Europa, Instrument za prava i vrijednosti, Erasmus, Fond za azil i migracije, Okvir EU-a za nacionalne strategije integracije Roma nakon 2020.** i program potpore reformama, uključujući instrument za provedbu reformi i instrument za tehničku potporu, u fazi planiranja i tijekom provedbe. Države članice i, prema potrebi, Komisija optimiziraju mehanizme koordinacije kako bi se izbjeglo udvostručavanje aktivnosti i osigurala bliska suradnja **upravljačkih tijela** odgovornih za provedbu ~~da kako bi provedene aktivnosti bile~~ **se ostvarili integrirani pristupi te** usklađene i pojednostavnjene **aktivnosti potpore**.

Četvrtak, 4. travnja 2019.

2. Države članice izdvajaju odgovarajući iznos svojih sredstava iz ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem za rješavanje izazova utvrđenih u relevantnim preporukama po državama članicama donesenima u skladu s člankom 121. stavkom 2. i člankom 148. stavkom 4. UFEU-a te u europskom semestru koji su obuhvaćeni područjem primjene ESF-a plus kako je utvrđeno u članku 4. ove Uredbe.

3. Države članice izdvajaju najmanje ~~25~~ **27** % svojih sredstava iz ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem za posebne ciljeve u području politike socijalne uključenosti koji su utvrđeni u članku 4. stavku 1. točkama od vii. do ~~xi~~ **x.**, uključujući promicanje socioekonomske integracije državljana trećih zemalja.

3.a U okviru posebnih ciljeva u području politike socijalne uključenosti koji su utvrđeni u članku 4. stavku 1. točkama od vii. do x. države članice izdvajaju najmanje 5 % svojih sredstava iz ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem za ciljne aktivnosti usmjerene na provedbu europskog jamstva za djecu, kako bi se pridonijelo jednakom pristupu svoj djeci besplatnoj zdravstvenoj skrbi, obrazovanju i skrbi za djecu, dostojnom smještaju i odgovarajućoj prehrani.

4. ~~Države Osim izdvajanja najmanje 27 % svojih sredstava iz ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem za posebne ciljeve koji su utvrđeni u članku 4. stavku 1. točkama od vii. do x., države članice izdvajaju najmanje 2 3 % svojih sredstava iz ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem za posebni cilj rješavanja pitanja socijalne uključenosti najugroženijih i/ili suzbijanja materijalne oskudice utvrđen kako je utvrđeno u članku 4. stavku 1. točki točkama x. i xi.~~

~~U propisno opravdanim slučajevima sredstva izdvojena za posebni cilj iz članka 4. stavka 1. točke x. namijenjena najpotrebitijima mogu se uzeti u obzir za provjeru usklađenosti s uvjetom minimalne dodjele od najmanje 2 % utvrđenim u prvom podstavku ovog stavka.~~

5. Države članice ~~sa stopom mladih u dobi između 15 i 29 godina koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju, a koja je iznad prosjeka Unije 2019. na temelju podataka Eurostata, dodjeljuju najmanje 10 53 % svojih sredstava iz ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem za razdoblje 2021. 2025. za ciljne aktivnosti i strukturne reforme radi potpore zapošljavanju mladih i prelasku iz škole na posao, ponovno uključivanje u obrazovanje ili osposobljavanje i drugim prilikama za obrazovanje, posebice u kontekstu provedbe programa Garancije za mlade.~~

Države članice sa stopom mladih u dobi između 15 i 29 godina koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju, a koja je iznad prosjeka Unije 2019. ili gdje god je ta stopa iznad 15 % na temelju podataka Eurostata, dodjeljuju najmanje 15 % svojih sredstava iz ESF-a+ pod zajedničkim upravljanjem za godine od 2021. do 2025. u programskom razdoblju za spomenute aktivnosti i mjere u području strukturnih reformi, pri čemu se posebna pozornost posvećuje onim regijama koje su više pogođene uzimajući u obzir razlike među njima.

Pri programiranju sredstava iz ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem za 2026. i 2027. na sredini razdoblja u skladu s člankom [14.] Uredbe (EU) .../... [nova Uredba o zajedničkim odredbama] države članice sa stopom mladih u dobi između 15 i 29 godina koji nisu zaposleni, ne školuju se i ne osposobljavaju, a koja je iznad prosjeka Unije 2024. **ili u kojima je ta stopa iznad 15 %** na temelju podataka Eurostata, dodjeljuju najmanje ~~10~~ **15** % svojih sredstava iz ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem za te aktivnosti **ili mjere strukturnih reformi** u godinama 2026. i 2027.

Najudaljenije regije koje ispunjavaju uvjete iz ~~prvog drugog i drugog trećeg~~ podstavka u svojim programima dodjeljuju najmanje 15 % sredstava iz ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem za ciljne aktivnosti utvrđene u prvom podstavku. Ta se dodjela uzima u obzir pri provjeri usklađenosti s uvjetom minimalnog postotka na nacionalnoj razini koji je utvrđen u prvom i drugom podstavku. **Ta dodjela ne zamjenjuje financiranje potrebno za infrastrukturu i razvoj najudaljenijih regija.**

Pri provedbi tih aktivnosti države članice daju prednost neaktivnim i dugotrajno nezaposlenim mladima i donose ciljne mjere informiranja.

6. Stavci od 2. do 5. ne primjenjuju se na posebnu dodatnu dodjelu sredstava najudaljenijim regijama i regijama razine NUTS 2 koje ispunjavaju kriterije utvrđene u članku 2. Protokola br. 6 uz Akt o pristupanju iz 1994.

Četvrtak, 4. travnja 2019.

7. Stavci od 1. do 5. ne primjenjuju se na tehničku pomoć. [Am. 92]

Članak 7.a

Poštovanje temeljnih prava

Države članice i Komisija osiguravaju poštovanje temeljnih prava i sukladnost s Poveljom tijekom provedbe fondova.

Troškovi djelovanja koji nisu u skladu s Poveljom nisu prihvatljivi, u skladu s [člankom 58. stavkom 2.] Uredbe (EU) .../... [nova Uredba o zajedničkim odredbama] i Delegiranom uredbom (EU) br. 240/2014. [Am. 93]

Članak 8.

Partnerstvo

1. ~~Svaka~~ U skladu s [člankom 6.] Uredbe (EU) .../... [nova Uredba o zajedničkim odredbama] i Delegiranom Uredbom (EU) br. 240/2014 svaka država članica osigurava odgovarajuće, u partnerstvu s lokalnim i regionalnim vlastima, značajno sudjelovanje socijalnih partnera i, organizacija civilnog društva, tijela za jednakost, nacionalnih institucija za ljudska prava i drugih relevantnih ili predstavničkih organizacija u programiranju i provedbi politika i inicijativa zapošljavanja, obrazovanja, nediskriminacije i socijalne uključenosti za koje se pruža potpora iz tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem. **Takvo značajno sudjelovanje mora biti uključivo i dostupno osobama s invaliditetom.**

2. Države članice ~~u svakom programu~~ izdvajaju odgovarajući iznos **najmanje 2 %** sredstava iz ESF-a plus ~~pod podijeljenim upravljanjem~~ za izgradnju kapaciteta socijalnih partnera i organizacija civilnog društva **na razini Unije i na nacionalnoj razini u obliku osposobljavanja, mjera umrežavanja i jačanja socijalnog dijaloga i za zajedničke aktivnosti socijalnih partnera.** [Am. 94]

Članak 9.

Suzbijanje materijalne oskudice

Sredstva iz članka 7. stavka 4. **u pogledu socijalne uključenosti najpotrebitijih i/ili materijalne oskudice** programiraju se u okviru posebnog prioriteta ili programa. **Stopa sufinanciranja za taj prioritet ili program utvrđuje se na najmanje 85 %.** [Am. 95]

Članak 10.

Potpora ~~zapošljavaju~~ **zapošljavanju** mladih

Potpora u skladu s člankom 7. stavkom 5. programira se u okviru posebnog prioriteta **ili programa** i njome se podupire posebni cilj utvrđen u članku 4. stavku 1. točki i. [Am. 96]

Članak 10.a

Potpora europskom jamstvu za djecu

Potpora u skladu s člankom 7. stavkom 3.a programira se u okviru posebnog prioriteta ili programa koji odražava preporuku Europske komisije o ulaganju u djecu iz 2013. Podupire se rješavanje problema siromaštva djece i socijalne isključenosti u okviru posebnih ciljeva utvrđenih u članku 4. stavku 1. točkama od vii. do x. [Am. 97]

Četvrtak, 4. travnja 2019.

Članak 11.

Potpora odgovarajućim preporukama po državama članicama

Mjere za rješavanje izazova utvrđenih u odgovarajućim preporukama po državama članicama i u europskom semestru, kako je utvrđeno u članku 7. stavku 2. programiraju se u okviru ~~jednog ili više posebnih prioriteta~~ **bilo kojeg posebnog cilja iz članka 4. stavka 1. Države članice osiguravaju komplementarnost, usklađenost, koordinaciju i sinergije s europskim stupom socijalnih prava.**

Osigurava se dostatna fleksibilnost na razini upravljačkog tijela kako bi se utvrdili prioriteti i područja za ulaganja u sklopu ESF-a plus u skladu s posebnim lokalnim ili regionalnim izazovima. [Am. 98]

Članak 11.a

Integrirani teritorijalni razvoj

1. ESF+ može podupirati integrirani teritorijalni razvoj unutar programa u okviru oba cilja iz [članka 4. stavka 2.] Uredbe (EU) .../... [nova Uredba o zajedničkim odredbama] u skladu s poglavljem II. glave III. te Uredbe.

2. Države članice provode integrirani teritorijalni razvoj, uz potporu ESF-a plus, isključivo putem oblika navedenih u članku [22.] Uredbe (EU) .../... [nova Uredba o zajedničkim odredbama]. [Am. 99]

Članak 11.b

Transnacionalna suradnja

1. Države članice mogu podupirati aktivnosti transnacionalne suradnje u okviru posebnih prioriteta.

2. Aktivnosti transnacionalne suradnje mogu se programirati u okviru bilo kojeg od posebnih ciljeva utvrđenih u članku 4. stavku 1. točkama od i. do x.

3. Najveća stopa sufinanciranja za te prioritete može se povećati na 95 % za dodjelu najviše 5 % nacionalnih sredstava iz ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem tim prioritetima. [Am. 100]

Poglavlje II.

Opća potpora tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem

Članak 12.

Područje primjene

Ovo se poglavlje primjenjuje na potporu ESF-a plus iz članka 4. stavka 1. točaka od i. do x. kad se ta potpora dodjeljuje pod podijeljenim upravljanjem („opća potpora tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem”). **Osim toga, članak 13. primjenjuje se i na potporu iz ESF-a plus opisanu u članku 4. stavku 1. točki xi.** [Am. 101]

Četvrtak, 4. travnja 2019.

Članak 13.

Inovativne aktivnosti

1. Države članice podupiru aktivnosti socijalnih inovacija i/ili eksperimenata ili jačaju pristup, uključujući one sa **sociokulturnom komponentom, koje se koriste pristupom** „odozdo prema gore” koji se temelji na partnerstvima s javnim tijelima, ~~privatnim sektorom i civilnim društvom kao što su lokalne akcijske skupine koje osmišljavaju i provode strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice~~ **socijalnim partnerima, poduzećima socijalne ekonomije, privatnim sektorom i civilnim društvom.**

1.a Države članice utvrđuju, bilo u svojim operativnim programima ili kasnije tijekom provedbe, područja socijalnih inovacija i eksperimenata koja odgovaraju posebnim potrebama država članica.

2. Države članice mogu podupirati unaprjeđenje inovativnih pristupa koji se ispituju na manjoj razini (~~socijalni~~ **socijalne inovacije i** eksperimenti, **uključujući one sa sociokulturnom komponentom**), a razvijaju u okviru tematskog područja Zapošljavanje i socijalne inovacije i drugih programa Unije.

3. Inovativne aktivnosti i pristupi mogu se programirati u okviru bilo kojeg od posebnih ciljeva utvrđenih u članku 4. stavku 1. ~~točkama od i. do x.~~

4. Svaka država članica mora namijeniti najmanje jedan prioritet za provedbu stavaka 1. ili 2. ili oba. Najveća stopa sufinanciranja za te prioritete može se povećati na 95 % za dodjelu najviše 5 % nacionalnih sredstava iz ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem ~~tim prioritetima.~~ **[Am. 102]**

Članak 14.

Prihvatljivost

1. Osim troškova navedenih u članku [58.] [buduće Uredbe o zajedničkim odredbama] sljedeći troškovi nisu prihvatljivi u okviru opće potpore tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem:

(a) kupnja zemljišta i nekretnina i ~~stavljanje na raspolaganje~~ **kupnja** infrastrukture te

(b) kupnja namještaja, opreme i vozila osim ako je ta kupnja **apsolutno** potrebna za postizanje cilja operacije ili ako su ti artikli u potpunosti amortizirani ili ako je kupnja tih artikala najekonomičnija opcija.

2. Doprinosi u naravi u obliku naknada ili plaća koje pokriva treća strana u korist sudionika operacije mogu biti prihvatljivi za doprinos iz opće potpore tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem pod uvjetom da su doprinosi u naravi nastali u skladu s nacionalnim pravilima, uključujući računovodstvena pravila, te da ne premašuju trošak koji snosi treća strana.

3. Posebna dodatna dodjela sredstava najudaljenijim regijama i regijama razine NUTS 2 koje ispunjavaju kriterije utvrđene u članku 2. Protokola br. 6 uz Akt o pristupanju iz 1994. iskorištava se za potporu ostvarenju posebnih ciljeva iz članka 4. stavka 1.

4. Izravni troškovi osoblja prihvatljivi su za doprinos iz opće potpore tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem ~~pod uvjetom da~~. **Ako se primjenjuje kolektivni ugovor, oni se određuju u skladu s tim ugovorom. Ako se ne primjenjuje kolektivni ugovor, njihov iznos nije viši od 100 % uobičajene plaće za predmetnu profesiju ili posebnu stručnost** u državi članici **ili regiji** prema **relevantnom dokumentiranom opravdanju koje izdaje predmetno upravljačko tijelo i/ili** podacima Eurostata. **[Am. 103]**

Članak 15.

Pokazatelji i izvješćivanje

1. Za programe za koje se izdvajaju sredstva iz opće potpore tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem upotrebljavaju se zajednički pokazatelji ostvarenja i rezultata, kako je utvrđeno u Prilogu I. ovoj Uredbi radi praćenja napretka u provedbi **ili Prilogu II.a za aktivnosti usmjerene na socijalnu uključenost najpotrebitijih u okviru članka 4. stavka 1. točke x.** Za te se programe mogu primijeniti i pokazatelji karakteristični za pojedine programe i **pojedine mjere.**

Četvrtak, 4. travnja 2019.

2. Za zajedničke pokazatelje ostvarenja i pokazatelje ostvarenja pojedinih programa osnovne vrijednosti postavljaju se na nulu. Ako je to važno zbog naravi operacija koje se podupiru, kumulativne kvantificirane etape i ciljne vrijednosti za te pokazatelje utvrđuju se u apsolutnim iznosima. Prijavljene vrijednosti za pokazatelje ostvarenja izražavaju se u apsolutnim iznosima.
3. Referentna vrijednost za zajedničke pokazatelje rezultata i pokazatelje rezultata pojedinih programa za koju su utvrđeni kumulativna kvantificirana etapa za 2024. i ciljna vrijednost za 2029. utvrđuje se primjenom zadnjih dostupnih podataka ili drugih relevantnih izvora informacija. Ciljne vrijednosti za zajedničke pokazatelje rezultata utvrđuju se u apsolutnim vrijednostima ili kao postotak. Pokazatelji rezultata pojedinih programa i povezane ciljne vrijednosti mogu se izraziti u obliku količine ili kvalitete. Prijavljene vrijednosti za zajedničke pokazatelje rezultata izražavaju se u apsolutnim iznosima.
4. Podaci o pokazateljima za sudionike šalju se samo kad su dostupni svi podaci koji se zahtijevaju u točki (1a) Priloga I., a koji se odnose na tog sudionika.

4.a Podaci iz stavka 3. obuhvaćaju procjenu rodnog učinka kako bi se pratila provedba programa ESF-a plus u odnosu na rodnu ravnopravnost, raščlanjenu po spolu.

5. Ako su podaci dostupni u registrima ili jednakovrijednim izvorima podataka, države članice ~~omogućavaju~~ **omogućavaju mogu omogućiti** upravljačkim tijelima i drugim tijelima zaduženima za prikupljanje podataka koji su potrebni za praćenje i evaluaciju opće potpore tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem da prikupe te podatke iz registara podataka ili jednakovrijednih izvora, u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkama (c) i (e) Uredbe (EU) 2016/679.
6. Komisija ima ovlast donositi delegirane akte u skladu s člankom 38. radi izmjene pokazatelja iz Priloga I. **i II.a** ako se to smatra potrebnim za osiguranje djelotvorne procjene napretka u provedbi programa. **[Am. 104]**

Poglavlje III.

Potpora ESF-a plus za suzbijanje materijalne oskudice

Članak 16.

Područje primjene

Ovo se poglavlje primjenjuje na potporu iz ESF-a plus opisanu u članku 4. stavku 1. točki xi.

Članak 17.

Načela

1. Potpora ESF-a plus za suzbijanje materijalne oskudice može se upotrijebiti samo kao potpora za podjelu hrane i robe koje su u skladu s pravom Unije o sigurnosti potrošačkih proizvoda.
2. Države članice i korisnici biraju hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć na temelju objektivnih kriterija povezanih s potrebama najpotrebitijih osoba. U kriterijima za odabir prehrambenih proizvoda, i prema potrebi robe, također se uzimaju u obzir klimatski aspekti i aspekti zaštite okoliša, posebno u pogledu smanjenja rasipanja hrane **i plastike za jednokratnu upotrebu**. Prema potrebi, odabir vrsta prehrambenih proizvoda koji će se dijeliti provodi se uzimajući u obzir njihov doprinos uravnoteženoj prehrani najpotrebitijih osoba.

Četvrtak, 4. travnja 2019.

Hrana i/ili osnovna materijalna pomoć može se pružiti izravno najpotrebitijim osobama ili neizravno putem elektroničkih vaučera ili kartica, pod uvjetom da se mogu iskoristiti samo za hranu i/ili materijalnu pomoć kako je utvrđeno u članku 2. stavku 3. **te da se njima ne zamjenjuje nikakva postojeća socijalna naknada.**

Hrana za najpotrebitije može se pribaviti od korištenja, prerade ili prodaje proizvoda koji su prodani u skladu s člankom 16. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁶⁾, pod uvjetom da je to ekonomski najpovoljniji odabir i da nepotrebno ne odgađa isporuku prehrambenih proizvoda najpotrebitijima.

Bilo koja količina koja proizlazi iz takve transakcije iskorištava se u korist najpotrebitijih osoba, uz količinu koja je već na raspolaganju u okviru programa.

3. Komisija i države članice osiguravaju da se pomoći pruženom u okviru potpore ESF-a plus za suzbijanje materijalne oskudice poštuje dostojanstvo i sprječava stigmatizacija najpotrebitijih osoba.

4. ~~Osim isporuke~~ **Isporuka** hrane i/ili materijalne pomoći, ~~pomoć se može odnositi na upućivanje~~ **dopunjuje se upućivanjem** nadležnim službama i ~~druge popratne mjere~~ **drugim popratnim mjerama** kojima je cilj socijalna uključenost najpotrebitijih osoba. [Am. 105]

Članak 18.

Sadržaj prioriteta

U prioritetu koji se odnosi na potporu iz članka 4. stavka 1. točke xi. utvrđuje se:

- (a) vrsta potpore;
- (b) glavne ciljne skupine;
- (c) opis nacionalnih ili regionalnih programa potpore.

U slučaju programa ograničenih na tu vrstu potpore i povezanu tehničku pomoć prioritet uključuje i kriterije za odabir operacija.

Članak 19.

Prihvatljivost operacija

1. Hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć koje se pružaju najpotrebitijim osobama može nabaviti korisnik ili se one mogu nabaviti u njegovo ime, ili staviti besplatno na raspolaganje korisniku.
2. Ta hrana i/ili osnovna materijalna pomoć besplatno se dijeli najpotrebitijim osobama.

⁽²⁶⁾ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671.).

Četvrtak, 4. travnja 2019.

Članak 20.

Prihvatljivost troškova

1. Prihvatljivi su troškovi potpore ESF-a plus za suzbijanje materijalne oskudice:
 - (a) troškovi nabave hrane i/ili osnovne materijalne pomoći, uključujući troškove povezane s prijevozom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći korisnicima koji isporučuju hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć primateljima pomoći;
 - (b) ako prijevoz hrane i/ili osnovne materijalne pomoći korisnicima koji ih dijele primateljima pomoći nije obuhvaćen točkom (a), troškovi koje snosi tijelo za nabavu povezani s prijevozom hrane i/ili materijalne pomoći do skladišta i/ili korisnikâ i troškovi skladištenja po paušalnoj stopi od 1 % troškova iz točke (a) ili, u propisno opravdanim slučajevima, troškovi koji su stvarno nastali i plaćeni;
 - (c) troškovi administracije, prijevoza i skladištenja koje snose korisnici uključeni u podjelu hrane i/ili osnovne materijalne pomoći najpotrebitijima po paušalnoj stopi od 5 % troškova iz točke (a); ili 5 % vrijednosti prodanih prehrambenih proizvoda u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1308/2013;
 - (d) troškovi prikupljanja, prijevoza, skladištenja i podjele donacija u hrani te izravno povezanih aktivnosti podizanja razine osviještenosti;
 - (e) troškovi popratnih mjera koje poduzimaju korisnici ili koje se poduzimaju u njihovo ime i koje prijavljuju korisnici koji isporučuju hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć najpotrebitijim osobama po paušalnoj stopi od ~~5~~ **5,5** % troškova iz točke (a).
2. Smanjenje prihvatljivih troškova iz stavka 1. točke (a) jer tijelo odgovorno za nabavu hrane i/ili osnovne materijalne pomoći nije poštovalo primjenjivo pravo ne dovodi do smanjenja prihvatljivih troškova iz stavka 1. točaka (c) i (e).
3. Sljedeći troškovi nisu prihvatljivi:
 - (a) kamata na dug;
 - (b) ~~pružanje~~ **kupnja** infrastrukture;
 - (c) troškovi rabljene robe **smanjene kvalitete**. [Am. 106]

Članak 21.

Pokazatelji i izvješćivanje

1. U prioritetima za suzbijanje materijalne oskudice primjenjuju se zajednički pokazatelji ostvarenja i rezultata, kako je utvrđeno u Prilogu II. ovoj Uredbi radi praćenja napretka u provedbi. Za te se programe mogu primijeniti i pokazatelji karakteristični za pojedine programe.
2. Utvrđuju se referentne vrijednosti za zajedničke pokazatelje rezultata i pokazatelje rezultata pojedinih programa. **Zahtjevi u pogledu izvješćivanja moraju biti što je moguće jednostavniji.**
3. Do 30. lipnja 2025. i 30. lipnja 2028. upravljačka tijela izvješćuju Komisiju o rezultatima strukturirane **anonimne** ankete među **krajnjim** primateljima pomoći koja je provedena u prethodnoj godini, **uz stavljanje naglaska na njihove životne uvjete i prirodu njihove materijalne oskudice**. Ta anketa temelji se na predlošku koji utvrđuje Komisija putem provedbenog akta.

Četvrtak, 4. travnja 2019.

4. Komisija donosi provedbeni akt kojim se uspostavlja predložak za strukturiranu anketu **krajnjih** primatelja pomoći u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 39. stavka 2. radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ovog članka.
5. Komisija ima ovlast donositi delegirane akte u skladu s člankom 38. radi izmjene pokazatelja iz Priloga II. ako se to smatra potrebnim za osiguravanje djelotvorne procjene napretka u provedbi programa. [Am. 107]

Članak 22.

Revizija

Revizija operacije može obuhvatiti sve faze njezine provedbe i sve razine lanca distribucije, uz jedinu iznimku kontrole stvarnih primatelja pomoći, osim ako se u procjeni rizika ne utvrdi poseban rizik od nepravilnosti ili prijevare. **Revizija operacija uključuje više kontrola u ranim fazama provedbe kako bi se u slučaju rizika od prijevara sredstva mogla preusmjeriti na druge projekte.** [Am. 108]

Dio III. – Provedba u okviru izravnog i neizravnog upravljanja

Poglavlje I. – Posebna pravila za tematsko područje Zapošljavanje i socijalne inovacije

Odjeljak I.: Opće odredbe

Članak 23.

Operativni ciljevi

Tematsko područje Zapošljavanje i socijalne inovacije ima sljedeće operativne ciljeve:

- (a) razviti kvalitetno komparativno analitičko znanje kako bi se osiguralo da se politike kojima se postižu posebni ciljevi iz članka 4. temelje na čvrstim dokazima i relevantni su za potrebe, izazove i uvjete u pridruženim zemljama;
- (b) olakšati djelotvorno i uključivo dijeljenje informacija, uzajamno učenje, istorazinske ocjene i dijalog o politikama u područjima iz članka 4. kako bi se pridruženim zemljama pomoglo u poduzimanju odgovarajućih mjera politike;
- (c) podupirati socijalne eksperimente u područjima iz članka 4. i izgraditi kapacitet dionika **pripremu, osmišljavanje i za provedbu, transfer ili unaprjeđenje ispitanih inovacija u području socijalne politike s posebnim fokusom na promicanje i širenje lokalnih projekata koje razvijaju gradovi, lokalna i regionalna tijela, socijalni partneri, organizacije civilnog društva i socioekonomski akteri u području prihvata i socijalne uključenosti te integracije državljana trećih zemalja;**
- (d) **razviti i** pružiti posebne usluge potpore poslodavcima i tražiteljima zaposlenja radi razvoja integriranog europskog tržišta rada, od pripreme prije zapošljavanja do pomoći nakon zapošljavanja kako bi se popunila slobodna radna mjesta u određenim sektorima, zemljama, pograničnim regijama ili za određene skupine (npr. ~~ranjive~~ osobe **u ranjivim situacijama**);
- (da) **podupirati prekogranična partnerstva između javnih službi za zapošljavanje, civilnog društva i socijalnih partnera radi promicanja prekograničnog tržišta rada i prekogranične mobilnosti s adekvatnim uvjetima;**
- (db) **podupirati pružanje usluga EURES-a za pronalaženje te kvalitetno i održivo zapošljavanje radnika uravnoteženjem ponude i potražnje radnih mjesta, uključujući prekograničnim partnerstvima;**

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- (dc) **olakšati dobrovoljnu geografsku mobilnost radnika s adekvatnim socijalnim uvjetima i povećati prilike za zapošljavanje razvojem visokokvalitetnih i uključivih tržišta rada u Uniji koja su otvorena i pristupačna svima, poštujući pritom prava radnika diljem Unije;**
- (e) podupirati razvoj tržišnog ekosustava povezanog s pružanjem mikrofinanciranja, **kao i njegove dostupnosti i pristupačnosti** za mikropoduzeća, **poduzeća socijalne ekonomije i ranjive osoba** u fazama osnivanja i razvoja, posebice onih koja zapošljavaju ~~ranjive~~ **osobe u ranjivim situacijama, uključujući skupine u nepovoljnom položaju;**
- (f) podupirati umrežavanje na razini Unije i dijalog među relevantnim dionicima u područjima iz članka 4. te pridonijeti izgradnji institucijskog kapaciteta ~~ih~~ **uključenih** dionika, uključujući javne službe za zapošljavanje, ustanove socijalne sigurnosti, **civilno društvo**, ustanove za mikrofinanciranje i ustanove koje pružaju financijska sredstva ~~socijalnim~~ poduzećima **socijalne ekonomije** i socijalnoj ekonomiji;
- (g) podupirati razvoj ~~socijalnih~~ poduzeća **socijalne ekonomije** i nastajanje tržišta za socijalna ulaganja, olakšati javne i privatne interakcije i sudjelovanje zaklada i filantropskih dionika na tom tržištu;
- (h) pružiti smjernice za razvoj socijalne infrastrukture (uključujući stanovanje, **obrazovanje i skrb za malu djecu, obrazovanje i osposobljavanje, skrb za starije, zahtjevi u pogledu pristupačnosti i prelazak s institucijske skrbi na obiteljsku skrb ili skrb u zajednici, uključujući zahtjeve u pogledu pristupačnosti za osobe s invaliditetom, obrazovanje i osposobljavanje te skrb za djecu, zdravstvenu i dugoročnu dugotrajnu skrb**) koja je potrebna za provedbu europskog stupa socijalnih prava;
- (i) podupirati transnacionalnu suradnju kako bi se ubrzao prijenos i olakšao razvoj inovativnih rješenja, posebice u područjima **suprotstavljanja siromaštvu**, zapošljavanja, vještina i socijalne uključenosti diljem Europe;
- (j) podupirati provedbu relevantnih međunarodnih socijalnih standarda i standarda rada u kontekstu iskorištavanja globalizacije i vanjske dimenzije politika Unije u područjima iz članka 4. **[Am. 109]**

Članak 23.a

Tematska koncentracija i financiranje

Dio financijske omotnice ESF-a plus za tematsko područje Zapošljavanje i socijalne inovacije iz članka 5. stavka 4. točke (a) dodjeljuje se tijekom cijelog razdoblja konkretnim ciljevima utvrđenima u članku 4. stavku 2.b u skladu sa sljedećim indikativnim postocima:

- (a) 55 % za konkretni cilj 1;
- (b) 18 % za konkretni cilj 2;
- (c) 18 % za konkretni cilj 3. **[Am. 110]**

Odjeljak II. – Prihvatljivost

Članak 24.

Prihvatljiva djelovanja

1. Samo djelovanja kojima se provode ciljevi navedeni u člancima 3. i 4. prihvatljiva su za financiranje.

Četvrtak, 4. travnja 2019.

2. Tematskim područjem Zapošljavanje i socijalne inovacije mogu se podupirati sljedeće aktivnosti:
- (a) analitičke aktivnosti, među ostalim u vezi s trećim zemljama, posebice:
- i. ankete, studije, statistički podaci, metodologije, klasifikacije, mikrosimulacije, pokazatelji, potpora opservatorijima i mjerilima na europskoj razini;
 - ii. socijalni eksperimenti kojima se evaluiraju socijalne inovacije;
 - iii. praćenje i ocjena prijenosa i primjene prava Unije;
- (b) provedba politike, posebice:
- i. prekogranična partnerstva i usluge potpore u prekograničnim regijama;
 - ii. ciljani program mobilnosti radne snage na razini Unije kako bi se popunila slobodna radna mjesta ondje gdje ~~su utvrđeni manjkovi~~ **je utvrđen manjak** kandidata na tržištu rada;
 - iii. potpora mikrofinanciranju i ~~socijalnim~~ poduzećima **socijalne ekonomije**, među ostalim operacijama mješovitog financiranja kao što su asimetrična podjela rizika ili smanjenje transakcijskih troškova, te potpora razvoju socijalne infrastrukture i vještina;
 - iv. potpora transnacionalnoj suradnji i partnerstvu kako bi se prenijela i unaprijedila inovativna rješenja;
- (c) izgradnja kapaciteta, posebice:
- i. mreža na razini Unije koje se odnose na područja iz članka 4. stavka 1.;
 - ii. nacionalnih kontaktnih točaka koje pružaju smjernice, informacije i pomoć povezane s provedbom tog tematskog područja;
 - iii. upravnih tijela zemalja sudionica, ustanova socijalne sigurnosti i službi za zapošljavanje odgovornih za promicanje mobilnosti radne snage, ustanova za mikrofinanciranje i ustanova koje pružaju financijska sredstva ~~socijalnim~~ poduzećima **socijalne ekonomije** ili drugim akterima u području socijalnih ulaganja te umrežavanja;
 - iv. **socijalnih partnera i** dionika radi transnacionalne suradnje;
- (d) aktivnosti komunikacije i širenja, posebice:
- i. uzajamno učenje razmjenom dobrih praksi, inovativnih pristupa, rezultata analitičkih aktivnosti, istorazinskih ocjena i određivanja mjerila;
 - ii. vodiči, izvješća, informativni materijal i medijska pokrivenost inicijativa povezanih s područjima iz članka 4. stavka 1.;
 - iii. informacijski sustavi kojima se šire dokazi povezani s područjima iz članka 4. stavka 1.;
 - iv. ~~dogadaji, konferencije i seminari koje organizira predsjedništvo Vijeća~~ **tehnička i administrativna pomoć za provedbu programa rada, kao što su aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije, uključujući informatičke sustave.** [Am. 111]

Četvrtak, 4. travnja 2019.

Članak 25.

Prihvatljivi subjekti

1. Osim kriterija iz članka [197.] Financijske uredbe primjenjuju se sljedeći kriteriji za prihvatljivost subjekata:
 - (a) pravni subjekti osnovani u jednoj od sljedećih zemalja:
 - i. državi članici ili prekomorskoj zemlji ili području koje je s njome povezano;
 - ii. pridruženoj zemlji;
 - iii. trećim zemljama navedenima u programu rada pod uvjetima iz stavaka 2. i 3.;
 - (b) svaki pravni subjekt osnovan u skladu s pravom Unije ili ~~svaka~~ **relevantna** međunarodna organizacija. [Am. 112]
2. Pravni subjekti osnovani u trećoj zemlji koja nije pridružena zemlja iznimno su prihvatljivi za sudjelovanje ako je to potrebno radi ostvarenja ciljeva određenog djelovanja.
3. Pravni subjekti osnovani u trećoj zemlji koja nije pridružena zemlja trebali bi u načelu snositi troškove svojeg sudjelovanja.

Članak 25.a

Upravljanje

1. **Komisija se savjetuje s dionicima unutar Unije, a posebno sa socijalnim partnerima i organizacijama civilnog društva o radnim programima za zapošljavanje i socijalne inovacije, o njihovim prioritetima i strateškom usmjerenju te njihovoj provedbi.**
2. **Komisija uspostavlja potrebne veze s Odborom za zapošljavanje, Odborom za socijalnu zaštitu, Savjetodavnim odborom za sigurnost i zdravlje na radu, skupinom glavnih direktora za industrijske odnose i Savjetodavnim odborom za slobodu kretanja radnika kako bi osigurala da su redovno i na odgovarajući način obavješteni o napretku u provedbi tih programa. Komisija također obavješćuje druge odbore koji se bave politikama, instrumentima i djelovanjima važnima za tematsko područje Zapošljavanje i socijalne inovacije. [Am. 113]**

Poglavlje II. – Posebne odredbe za tematsko područje Zdravlje

Odjeljak I.: Opće odredbe

Članak 26.

Operativni ciljevi

1. Samo djelovanja kojima se provode ciljevi navedeni u člancima 3. i 4. prihvatljiva su za financiranje.
2. Tematsko područje Zdravlje ima sljedeće operativne ciljeve:
 - (-a) **potpora strategiji Unije o javnom zdravstvu čiji je cilj:**
 - i. **pružiti potporu državama članicama u njihovim naporima da zaštite i poboljšaju javno zdravlje i**

Četvrtak, 4. travnja 2019.

ii. promicati misiju Unije u području zdravlja u skladu s člankom 168. UFEU-a, u kojem se navodi da se u definiranju i provedbi svih politika i aktivnosti Unije osigurava visok stupanj zaštite zdravlja ljudi. [Am. 114]

(a) jačanje pripravnosti na krizu, upravljanje i odgovor Unije radi ~~zaštite građana od~~ **rješavanja** prekograničnih prijetnji zdravlju; [Am. 115]

i. mjere izgradnje kapaciteta za pripravnost na krize, upravljanje i odgovor;

ii. odgovor na prekogranične prijetnje zdravlju tijekom krize;

iii. potpora laboratorijskim kapacitetima;

iv. suzbijanje antimikrobne otpornosti;

iv.a dobro osmišljene javnozdravstvene intervencije za smanjenje opterećenja i učinka zaraza i zaraznih bolesti koje je moguće spriječiti; [Am. 116]

iv.b potpora razvoju vještina i alata za učinkovito obavještanje o rizicima; [Am. 117]

(b) jačanje sustava zdravstva;

i. ulaganje u promicanje zdravlja i prevenciju bolesti, **među ostalim kroz zdravstvenu pismenost i obrazovne programe te promicanjem tjelesne aktivnosti; [Am. 118]**

i.a ulaganje u ranu dijagnozu i preglede; [Am. 119]

ii. potpora digitalnoj transformaciji zdravstva i skrbi **kojom se odgovara na potrebe i brige pacijenata i građana, osobito uspostavljanjem veza s programima kojima se podupiru medijska pismenost i digitalne vještine; [Am. 120]**

ii.a potpora razvoju digitalnih javnih usluga u područjima poput zdravstva; [Am. 121]

ii.b jačanje sigurnosti i kvalitete zdravstvenih informacija; [Am. 122]

iii. potpora razvoju održivog, **transparentnog i pristupačnog** zdravstvenog informacijskog sustava Unije, **uz istodobno osiguravanje zaštite privatnih podataka; [Am. 123]**

iv. potpora državama članicama u prijenosu znanja ~~korisnom~~ **i provedbi koja je korisna** za postupke nacionalnih reformi radi uspostave djelotvornijih, pristupačnijih, **otpornijih, uključivijih i otpornijih pravednijih** zdravstvenih sustava **koji su u većoj mjeri nediskriminirajući i kojima se suzbijaju socijalne nejednakosti te** boljeg promicanja zdravlja ~~te~~ **i prevencije bolesti, kojima čime se prije svega rješavaju izazovi utvrđeni u europskom semestru; to uključuje i potporu nacionalnim registrima visoke kvalitete koji sadrže usporedive podatke; [Am. 124]**

v. razvoj i provedba pristupa za rješavanje budućih izazova zdravstvenih sustava;

v.a potpora prijelazu na skrb usmjerenu na osobe, zdravstvene i socijalne usluge u blizini te integriranu skrb u zajednici, osobito promicanjem organizacijskih modela utemeljenih na međustrukovnom timskom radu i umrežavanju raznih dionika; [Am. 125]

Četvrtak, 4. travnja 2019.

v.b osiguranje uključivanja svih relevantnih dionika u navedena djelovanja, na razini Unije i/ili na nacionalnoj razini, ovisno što je primjereno; [Am. 126]

v.c izrada i primjena instrumenata i strategija za sprečavanje i suzbijanje nejednakosti u području zdravstva te promicanje socijalne uključenosti, osnaživanja građana i sudjelovanja u zajednici; [Am. 127]

- (c) potpora zakonodavstvu Unije u području zdravstva;
- i. potpora provedbi zakonodavstva o medicinskim proizvodima, **o pristupu tim proizvodima diljem Unije i o medicinskim i uređajima; [Am. 128]**
 - ii. potpora provedbi zakonodavstva Unije o procjeni zdravstvenih tehnologija ⁽²⁷⁾;
 - iii. praćenje država članica i potpora pri provedbi zakonodavstva u području tvari ljudskog podrijetla;
 - iv. potpora provedbi zakonodavstva o duhanskim proizvodima;
 - v. potpora provedbi zakonodavstva Unije u području prekogranične zdravstvene zaštite;
 - vi. potpora ~~Komisijinim znanstvenim odborima za zaštitu potrošača i za razvoj~~ **tematskog područja Zdravlje u svim politikama i uvođenje procesa prema kojima se** zdravstvene, ~~okolišne i nove rizike~~ **posljedice mogu razmotriti i uzeti u obzir u svim politikama; [Am. 129]**
- (ca) **potpora praćenju i provedbi ostalog zakonodavstva i ostalih politika Unije s posljedicama za zdravlje i njihovo jačanje kako bi se osigurala visoka razina zaštite zdravlja ljudi, što između ostalog uključuje:**
- i. **onečišćenje zraka;**
 - ii. **endokrine disruptore i druge kemikalije sa štetnim svojstvima;**
 - iii. **ostatke pesticida u hrani, vodi i zraku;**
 - iv. **hranu i označivanje hrane, uključujući informacije o transmasnim kiselinama, označivanje alkohola, aditive i materijale koji dolaze u dodir s hranom. [Am. 130]**
- (d) potpora integriranom radu (npr. europske referentne mreže, procjena zdravstvenih tehnologija i provedba najboljih praksi za promicanje zdravlja, prevenciju i liječenje bolesti);
- i. nastavak potpore europskim referentnim mrežama;
 - ii. potpora razvoju suradnje **i izgradnji kapaciteta** u procjeni zdravstvenih tehnologija pri pripremi novih usklađenih pravila; **[Am. 131]**
 - iii. potpora provedbi najboljih praksi za inovacije u području javnog zdravlja;
- iii.a potpora primjeni programa i najboljih praksi u području obrazovanja o spolnom i reproduktivnom zdravlju te kampanja za mlade; [Am. 132]**

⁽²⁷⁾ COM(2018)0051

Četvrtak, 4. travnja 2019.

iii.b potpora organizacijama civilnog društva na razini Unije koje se bave zdravljem i temama povezanim sa zdravljem; [Am. 133]

iii.c potpora uspostavljanju Upravnog odbora za zdravlje za provedbu djelovanja u tematskom području Zdravlje. [Am. 134]

Odjeljak II.

Prihvatljivost

Članak 27.

Prihvatljiva djelovanja

1. Samo djelovanja **povezana sa zdravljem** kojima se provode ciljevi navedeni u člancima 3., 4. i 26. prihvatljiva su za financiranje. [Am. 135]

2. Tematskim područjem Zdravlje mogu se podupirati sljedeće aktivnosti:

(a) analitičke aktivnosti, posebice:

i. ankete, studije, prikupljanje podataka, metodologije, klasifikacije, mikrosimulacije, pokazatelji i određivanje mjerila;

i.a aktivnosti namijenjene praćenju kumulativnih učinaka okolišnih faktora rizika na zdravlje, uključujući one koji proizlaze iz kontaminanata u hrani, vodi, zraku i drugim izvorima; [Am. 136]

i.b aktivnosti praćenja zdravstvenih učinaka prava Unije, kao što su farmakovigilancija i slično; [Am. 137]

ii. praćenje i ocjena prijenosa i primjene prava Unije.

Rezultati analitičkih aktivnosti, nakon što one budu završene, javno su dostupni. [Am. 138]

(b) provedba politike, posebice:

i. prekogranična suradnja i partnerstva, među ostalim u ~~prekograničnim~~ **pograničnim** regijama **i u vezi s onečišćenjem zraka i drugom prekograničnom kontaminacijom okoliša; [Am. 139]**

ii. potpora transnacionalnoj suradnji i partnerstvima kako bi se prenijela i unaprijedila inovativna rješenja;

iii. vježbe pripravnosti na zdravstvene krize;

(c) izgradnja kapaciteta, posebice:

i. **razmjenom i** prijenosom ~~među državama članicama, prilagodbom i provedbom~~ najboljih praksi sa ~~stabilnom utvrđenom~~ dodanom vrijednošću na razini Unije ~~među državama članicama te prilagodbom i provedbom tih praksi; [Am. 140]~~

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- ii. stvaranjem mreža na razini EU-a koje su navedene u ~~članku 26.~~ **članku 26. na trajan i održiv način, čime se osigurava prisutnost aktivnog civilnog društva na razini Unije; [Am. 141]**
 - iii. potporom za pokretanje, vođenje i održavanje informatičke infrastrukture za razmjenu podataka;
 - iv. uspostavom **regionalnih, podnacionalnih i** nacionalnih kontaktnih točaka koje pružaju smjernice, informacije i pomoć povezane s provedbom programa; **[Am. 142]**
 - v. okupljanjem dionika radi transnacionalne suradnje;
 - vi. pružanjem pomoći u suradnji s trećim zemljama;
 - vii. javnom nabavom robe i usluga u slučaju zdravstvenih kriza;
- (d) aktivnosti komunikacije i širenja, posebice:
- i. uzajamno učenje razmjenom dobrih praksi, inovativnih pristupa, rezultata analitičkih aktivnosti, istorazinskih ocjena i određivanja mjerila;
 - ii. vodiči, izvješća, informativni materijal i medijska pokrivenost inicijativa povezanih s područjima iz članka 26.;
 - iii. informacijski sustavi kojima se šire dokazi povezani s područjima iz članka 26.;
 - iv. događaji i pripremne aktivnosti, konferencije i seminari koje organizira predsjedništvo Vijeća.
3. Aktivnosti iz drugog stavka prihvatljive su samo ako se njima podupire stvaranje ekonomija razmjera, poboljšanje pripravnosti na krizu te provedba utvrđenih najboljih praksi s dodanom vrijednošću ili ako se njima nastoji osigurati da se pravila Unije u područjima iz članka 26. stavka 3. provode, izvršavaju, evaluiraju ili preispituju ako je to potrebno.

Članak 28.

Prihvatljivi subjekti i troškovi

1. Osim kriterija iz članka 197. Financijske uredbe primjenjuju se sljedeći kriteriji za prihvatljivost subjekata:
 - (a) pravni subjekti osnovani u jednoj od sljedećih zemalja:
 - i. državi članici ili prekomorskoj zemlji ili području koje je s njome povezano;
 - ii. pridruženoj zemlji;
 - iii. trećim zemljama navedenima u programu rada pod uvjetima iz stavaka 3. i 4.;
 - (b) svaki pravni subjekt osnovan u skladu s pravom Unije ili svaka međunarodna organizacija.
2. Fizičke osobe nisu prihvatljive.

Četvrtak, 4. travnja 2019.

3. Pravni subjekti osnovani u trećoj zemlji koja nije pridružena zemlja iznimno su prihvatljivi za sudjelovanje ako je to potrebno radi ostvarenja ciljeva određenog djelovanja.
4. Pravni subjekti osnovani u trećoj zemlji koja nije pridružena zemlja trebali bi u načelu snositi troškove svojeg sudjelovanja.
5. U iznimnim slučajevima tijekom krize uzrokovane ozbiljnom prekograničnom prijetnjom zdravlju, kako je definirano u Odluci br. 1082/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁸⁾, troškovi nastali u nepridruženim zemljama mogu se smatrati iznimno prihvatljivima ako su propisno opravdani iz razloga suzbijanja širenja rizika za zaštitu zdravlja građana EU-a.

Članak 29.

Upravljanje

Komisija će se savjetovati sa zdravstvenim tijelima država članica u Upravljačkoj skupini za promicanje zdravlja, prevenciju bolesti i upravljanje nezaraznim bolestima ili u drugim relevantnim stručnim skupinama Komisije ili sličnim subjektima, **kao što su stručne udruge u zdravstvenom sektoru, o godišnjim planovima rada utvrđenima za tematsko područje Zdravlje i njegovim prioritetima te strateškoj orijentaciji i provedbi, kao i o perspektivi zdravstva u drugim politikama i mehanizmima potpore, te tako povećati cjelokupnu koordinaciju i dodanu vrijednost. *Snažnim političkim vodstvom i odgovarajućom upravljačkom strukturom namijenjenom zdravlju osigurat će se zaštita i promicanje zdravlja u svim portfeljima Komisije, u skladu s člankom 168. stavkom 1. UFEU-a. [Am. 143]***

Članak 29.a

Upravljački odbor za zdravlje

1. **Komisija osniva Upravljački odbor za zdravlje („Upravljački odbor”) za provedbu mjera iz tematskog područja Zdravlje.**
2. **Upravljački odbor fokusirat će se na stvaranje sinergija između tematskog područja Zdravlje i drugih programa koji obuhvaćaju dimenziju zdravlja, i to koordinacijom i suradnjom, promicanjem uključivanja pacijenata i društva te davanjem znanstvenih savjeta i preporuka. Tim mjerama osiguravaju se zdravstvena djelovanja usmjerena na vrijednost, održivost, bolja zdravstvena rješenja te se jača pristup i smanjuju nejednakosti u području zdravlja.**
3. **Upravljački odbor daje sveobuhvatnu strategiju i upravlja razvojem planova rada u okviru tematskog područja Zdravlje.**
4. **Upravljački odbor je neovisna skupina dionika, sastavljena od aktera iz relevantnih sektora javnog zdravlja, dobroti i socijalne zaštite, u kojoj sudjeluju predstavnici regija i lokalnih zdravstvenih tijela, predstavnici pacijenata i građani.**
5. **Upravljački odbor sastoji se od 15 do 20 pojedinaca s funkcijama na visokoj razini iz raznih disciplina i djelatnosti navedenih u stavku 4. Članove Upravljačkog odbora imenuje Komisija nakon otvorenog poziva za podnošenje kandidatura ili iskaz interesa ili oboje.**
6. **Predsjednika Upravljačkog odbora imenuje Komisija iz redova članova Upravljačkog odbora.**

⁽²⁸⁾ Odluka br. 1082/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i o stavljanju izvan snage Odluke br. 2119/98/EZ (SL L 293, 5.11.2013., str. 1.).

Četvrtak, 4. travnja 2019.

7. Upravljački odbor:

(a) doprinosi izradi godišnjih planova rada za tematsko područje Zdravlje na temelju prijedloga Komisije;

(b) sastavlja plan za usmjeravanje koordinacije i suradnje između tematskog područja Zdravlje i drugih programa koji obuhvaćaju zdravstvenu dimenziju.

Plan omogućava vidljivost i koordinaciju svih postojećih financijskih mehanizama relevantnih za zdravlje i pomaže u usmjeravanju koordinacije i suradnje. [Am. 144]

Članak 29.b

Međunarodna suradnja

Kako bi se maksimalno povećale djelotvornost i učinkovitost djelovanja na razini Unije i međunarodnoj razini, Komisija radi provedbe tematskog područja Zdravlje razvija suradnju s relevantnim međunarodnim organizacijama kao što su Ujedinjeni narodi i njihove specijalizirane agencije, posebice Svjetska zdravstvena organizacija (WHO), Vijeće Europe i Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD). [Am. 145]

Poglavlje III.

Zajednička pravila koja se primjenjuju na tematska područja Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje

Članak 30.

Sudjelovanje pridruženih trećih zemalja u tematskim područjima Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje

1. Tematska područja Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje otvorena su za sljedeće pridružene zemlje:

(a) članice Europskog udruženja za slobodnu trgovinu (EFTA) koje su članice Europskoga gospodarskog prostora (EGP) u skladu s uvjetima utvrđenima u Sporazumu o EGP-u;

(b) zemlje pristupnice, zemlje kandidatkinje i potencijalni kandidati u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja tih zemalja u programima Unije uspostavljenima u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća o pridruživanju ili sličnim ugovorima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja;

(c) treće zemlje u skladu s uvjetima iz posebnih sporazuma o njihovu sudjelovanju u određenom tematskom području ako se tim sporazumom

i. jamči pravedna ravnoteža u smislu doprinosa te treće zemlje i koristi koje ostvaruje sudjelovanjem u programima Unije;

ii. utvrđuju uvjeti sudjelovanja u programima, uključujući obračun financijskih doprinosa pojedinačnim programima ili tematskim područjima programa i administrativnih troškova tih programa ili tematskih područja. Ti doprinosi smatraju se namjenskim prihodima u skladu s člankom [21. stavkom 5.] Financijske uredbe;

iii. trećoj zemlji ne dodjeljuje ovlast za odlučivanje o tematskom području;

iv. jamči da Unija ima pravo osigurati dobro financijsko upravljanje i štititi svoje financijske interese.

Četvrtak, 4. travnja 2019.

2. Osim toga, tematsko područje Zdravlje otvoreno je zemljama na koje se odnosi europska politika susjedstva u skladu s općim načelima i općim uvjetima sudjelovanja tih zemalja u programima Unije uspostavljenima u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama Vijeća o pridruživanju ili sličnim ugovorima te u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u sporazumima između Unije i tih zemalja.

Članak 31.

Oblici financiranja EU-a i metode provedbe

1. Iz tematskih područja Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje mogu se izdvojiti sredstva u bilo kojem obliku utvrđenom u Financijskoj uredbi, posebice bespovratna sredstva, nagrade, javna nabava, **doprinosi** i dobrovoljna plaćanja međunarodnim organizacijama kojih je Unija članica ili u čijem radu sudjeluje. [Am. 146]

2. Tematska područja Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje provode se izravno kako je predviđeno Financijskom uredbom ili neizravno s tijelima iz članka [61. stavka 1. točke (c)] Financijske uredbe.

Pri dodjeli bespovratnih sredstava odbor za ocjenjivanje iz članka [150.] Financijske uredbe može se sastojati od vanjskih stručnjaka.

3. Operacije mješovitog financiranja iz tematskog područja Zapošljavanje i socijalne inovacije provode se u skladu s [Uredbom o fondu InvestEU] i glavom X. Financijske uredbe.

4. U okviru tematskog područja Zdravlje izravna bespovratna sredstva mogu se dodjeljivati bez poziva na podnošenje prijedloga za financiranje djelovanja koja imaju jasnu dodanu vrijednost Unije, a koja sufinanciraju nadležna tijela odgovorna za zdravlje u državama članicama ili trećim zemljama pridruženima Programu ili tijela javnog sektora i nevladina tijela, zasebno ili u mreži, kojima su ovlast dodijelila ta nadležna tijela.

5. U okviru tematskog područja Zdravlje izravna bespovratna sredstva mogu se dodjeljivati bez poziva na podnošenje prijedloga europskim referentnim mrežama koje kao mreže odobrava odbor država članica europskih referentnih mreža prema postupku odobravanja utvrđenom u Provedbenoj odluci Komisije 2014/287/EU o određivanju kriterija za osnivanje i ocjenjivanje europskih referentnih mreža i njihovih članova te za olakšavanje razmjene informacija i stručnih spoznaja u vezi s osnivanjem i ocjenjivanjem tih mreža.

Članak 32.

Program rada i koordinacija

~~Tematska područja~~ **Komisija u skladu s člankom 38. donosi delegirane akte kako bi dopunila tematsko područje Zapošljavanje i socijalne inovacije te i tematsko područje Zdravlje provode se prema programima rada iz članka [108.] uspostavom programa rada kako je navedeno u članku [108.] Financijske uredbe. U tim se programima rada navodi se utvrđuje**, prema potrebi, cjelokupni iznos namijenjen operacijama mješovitog financiranja. [Am. 147]

Komisija će poticati sinergije i osigurati djelotvornu koordinaciju između tematskog područja Zdravlje u okviru ESF-a plus te programa potpore reformama, uključujući instrument za provedbu reformi i instrument za tehničku potporu.

Članak 33.

Praćenje i izvješćivanje

1. Utvrđuju se pokazatelji za praćenje provedbe i napretka tematskih područja prema ostvarivanju posebnih ciljeva iz članka 4. i operativnih ciljeva iz članka 23. i 26.

Četvrtak, 4. travnja 2019.

2. Sustavom za izvješćivanje o uspješnosti osigurava se da se podaci za praćenje provedbe tematskih područja i rezultati prikupljaju učinkovito, djelotvorno i pravodobno. U tom cilju uvode se razmjerne obveze izvješćivanja za korisnike sredstava Unije i, ako je potrebno, države članice.
3. Komisija ima ovlast donositi delegirane akte u skladu s člankom 38. radi dopune ili izmjene pokazatelja iz Priloga II.b i III. ako se to smatra potrebnim za osiguravanje djelotvorne procjene napretka u provedbi tematskih područja.

3.a Radi redovitog praćenja tematskih područja i uvođenja potrebnih prilagodbi u pogledu njihove politike i prioriteta u financiranju, Komisija sastavlja početno kvalitativno i kvantitativno izvješće kojim se obuhvaća prva godina, a zatim tri izvješća kojima se obuhvaćaju uzastopna dvogodišnja razdoblja, te šalje ta izvješća Europskom parlamentu i Vijeću. Ta se izvješća također radi obavijesti prosljeđuju Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija. Izvješća uključuju rezultate tematskih područja i razmjer u kojem su primijenjena načela ravnopravnosti žena i muškaraca i rodno osviještene politike, kao i način na koji je kroz njihove aktivnosti odgovoreno na razmatranja povezana s borbom protiv diskriminacije, uključujući pitanje pristupačnosti. Ta se izvješća objavljuju kako bi se povećala transparentnost tematskih područja. [Am. 148]

Članak 34.

Zaštita financijskih interesa Unije

Ako treća zemlja sudjeluje u programu na temelju odluke ili međunarodnog sporazuma, mora dodijeliti nužna prava i pristup koji su potrebni da bi odgovorni dužnosnik za ovjeravanje, Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i Europski revizorski sud mogli u potpunosti izvršavati svoje ovlasti. U slučaju OLAF-a ta prava uključuju pravo provođenja istraga, uključujući provjere i inspekcije na terenu, predviđeno Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013.

Članak 35.

Evaluacija

1. Evaluacije se provode pravodobno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.
2. ~~Privremena evaluacija~~ **Komisija do 31. prosinca 2024. provodi evaluaciju** tematskih područja ~~može se provesti nakon što bude dostupno dovoljno informacija o njihovoj provedbi, a najkasnije četiri godine nakon početka provedbe tih tematskih područja.~~ **na sredini programskog razdoblja u cilju:**
 - (a) **mjerjenja, na kvalitativnoj i kvantitativnoj osnovi, napretka postignutog u ispunjavanju ciljeva tematskog područja;**
 - (b) **odgovaranja na socijalno okruženje u Uniji i sve velike promjene uvedene pravom Unije;**
 - (c) **utvrđivanja toga jesu li sredstva tematskih područja korištena na učinkovit način i radi procjene njihove dodane vrijednosti Unije.**

Rezultati evaluacije na sredini programskog razdoblja podnose se Europskom parlamentu i Vijeću. [Am. 149]

3. Na kraju razdoblja provedbe, a najkasnije četiri godine nakon završetka razdoblja navedenog u članku 5. Komisija provodi završnu evaluaciju tematskih područja.
4. Komisija dostavlja zaključke evaluacija i svoje primjedbe Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija.

Četvrtak, 4. travnja 2019.

Članak 36.

Revizije

Revizije uporabe doprinosa Unije koje provode osobe ili subjekti, među ostalim i oni koje institucije ili tijela Unije nisu ovlastili, osnova su za opće jamstvo u skladu s člankom 127. Financijske uredbe.

Članak 37.

Informiranje, komunikacija i promidžba

1. Korisnici sredstava Unije priznaju porijeklo i jamče vidljivost financiranja Unije (posebice pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata) pružajući usklađene, učinkovite i ciljane informacije različitoj publici, uključujući medije i javnost.
2. Komisija provodi aktivnosti informiranja i komunikacije u pogledu tematskih područja Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje, njihovih djelovanja i rezultata. Financijski izvori dodijeljeni tematskim područjima Zapošljavanje i inovacije te Zdravlje također pridonose ~~institucijskom~~ priopćavanju političkih prioriteta Unije ako se odnose na ciljeve navedene u člancima 4., 23. i 26. [**Am. 150**]

Dio IV. – Završne odredbe

Članak 38.

Postupak delegiranja

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 15. stavka 6., članka 21. stavka 5., **članka 32.** i članka 33. stavka 3. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno razdoblje počevši od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 15. stavka 6., članka 21. stavka 5., **članka 32.** i članka 33. stavka 3. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 15. stavka 6., članka 21. stavka 5., **članka 32.** i članka 33. stavka 3. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća. [**Am. 151**]

Četvrtak, 4. travnja 2019.

Članak 39.

Postupak odbora za tematsko područje ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem

1. Komisiji pomaže odbor iz članka [109. stavka 1.] Uredbe (EU) .../...[nova Uredba o zajedničkim odredbama].
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 40.

Odbor na temelju članka 163. UFEU-a

1. Komisiji pomaže Odbor osnovan na temelju članka 163. UFEU-a („Odbor za ESF+“).
2. Svaka država članica imenuje po jednog predstavnika vlade, jednog predstavnika organizacija radnika, jednog predstavnika organizacija poslodavaca, **jednog predstavnika civilnog društva, jednog predstavnika tijela za promicanje ravnopravnosti ili drugih neovisnih institucija za zaštitu ljudskih prava u skladu s [člankom 6. stavkom 1.] točkom (c) Uredbe (EU) .../... [nova Uredba o zajedničkim odredbama]** i jednog zamjenika za svakog člana za razdoblje od najviše sedam godina. U odsustvu člana zamjenik ima automatsko pravo sudjelovati u postupcima.

3. Odbor za ESF+ uključuje jednog predstavnika svake organizacije koja predstavlja organizacije radnika, **organizacije poslodavaca** i organizacije ~~poslodavaca~~ **civilnog društva** na razini Unije.

3.a Odbor za ESF+ može na svoje sastanke pozvati predstavnike Europske investicijske banke i Europskog investicijskog fonda.

3.b U okviru ESF-a plus štite se rodna ravnopravnost i primjereno predstavništvo manjinskih i drugih isključenih skupina.

4. Odbor za ESF+ konzultira se o planiranoj upotrebi tehničke pomoći u slučaju potpore iz tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem, kao i o drugim pitanjima koja utječu na provedbu strategija relevantnih za ESF+ na razini Unije.

5. Odbor za ESF+ može dati mišljenja o:

(a) pitanjima o doprinosu iz ESF-a plus za provedbu europskog stupa socijalnih prava, uključujući preporuke po državama članicama i prioriteti povezane sa semestrom (nacionalni programi reformi itd.);

(b) pitanjima povezanim s Uredbom (EU) .../... [nova Uredba o zajedničkim odredbama] relevantnima za ESF+;

(c) pitanjima u vezi s ESF-om plus koja mu je prosljedila Komisija, a koja ne spadaju u pitanja iz stavka 4.

Mišljenja Odbora za ESF+ donose se apsolutnom većinom valjano danih glasova i prosljeđuju se Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija radi informacije. Komisija **u pisanom obliku** obavješćuje Odbor za ESF+ o načinu na koji je njegova mišljenja uzela u obzir.

6. Odbor za ESF+ može osnovati radne skupine za svako tematsko područje ESF-a plus. [Am. 152]

Četvrtak, 4. travnja 2019.

Članak 41.

Prijelazne odredbe za ESF+ u okviru podijeljenog upravljanja

Uredba (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁹⁾, Uredba (EU) br. 223/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁰⁾ ili bilo koji akt donesen na temelju njih i dalje se primjenjuju na programe i operacije koje se podupiru sredstvima iz Europskog socijalnog fonda i Fonda europske pomoći za najpotrebitije u programskom razdoblju 2014.–2020.

Članak 42.

Prijelazne odredbe za tematska područja Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje

1. Uredba (EU) br. 1296/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽³¹⁾ i Uredba (EU) br. 282/2014 stavljaju se izvan snage od 1. siječnja 2021.
2. Financijskom omotnicom za tematska područja Zapošljavanje i socijalne inovacije te Zdravlje mogu se pokriti i troškovi tehničke i administrativne pomoći potrebne radi osiguravanja prelaska između ESF-a plus i mjera donesenih u skladu s njegovim prethodnicima: Programom za zapošljavanje i socijalne inovacije i Programom Unije za zdravlje.
3. Odobrena sredstva mogu se prema potrebi unijeti u proračun nakon 2027. za pokrivanje troškova predviđenih u članku 5. stavku 6. [tehnička i administrativna pomoć] kako bi se omogućilo upravljanje djelovanjima koja nisu dovršena do 31. prosinca 2027.
4. Sredstva vraćena iz financijskih instrumenata uspostavljenih Programom za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI 2014.–2020.) ulažu se u financijske instrumente „socijalnog dijela” fonda InvestEU uspostavljenog Uredbom (EU) xxx/xxx.

Članak 43.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) br. 1304/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Europskom socijalnom fondu i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1081/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 470.).

⁽³⁰⁾ Uredba (EU) br. 223/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o Fondu europske pomoći za najpotrebitije (SL L 72, 12.3.2014., str. 1.).

⁽³¹⁾ Uredba (EU) br. 1296/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o Programu Europske unije za zapošljavanje i socijalne inovacije i izmjeni Odluke br. 283/2010/EU o uspostavi Europskog mikrofinancijskog instrumenta za zapošljavanje i socijalnu uključenost – Progress (SL L 347, 20.12.2013., str. 238.).

Četvrtak, 4. travnja 2019.

PRILOG I. (1)

Zajednički pokazatelji za opću potporu tematskog područja ESF-a plus pod podijeljenim upravljanjem

Svi osobni podaci raščlanjuju se po spolu (ženski, muški, „nebinarni“). Ako određene rezultate nije moguće dobiti **određeni rezultati nisu dostupni**, podaci o tim rezultatima ne trebaju se prikupljati i priopćavati. **Osjetljivi osobni podaci prikupljaju se anonimno.**

1. Zajednički pokazatelji ostvarenja povezani s operacijama namijenjenima građanima:

1.a Zajednički pokazatelji ostvarenja za sudionike

— Zajednički pokazatelji ostvarenja za sudionike su sljedeći:

- nezaposleni, uključujući dugotrajno nezaposlene*,
- dugotrajno nezaposleni*,
- neaktivni*,
- zaposleni, uključujući samozaposlene*,
- **ne obrazuju se niti osposobljavaju (NEET)***,
- ~~mlađi od 30~~ **djeca mlađa od 18** godina*,
- **mladi u dobi između 18 i 29 godina***,
- stariji od 54 godine*,
- s najviše nižim sekundarnim obrazovanjem (ISCED 0–2)*,
- s višim srednjim (ISCED 3) ili visokoškolskim obrazovanjem (ISCED 4)*,
- s tercijarnim obrazovanjem (ISCED 5–8)*.

Ukupan broj sudionika izračunava se automatski na temelju zajedničkih pokazatelja ostvarenja povezanih s radnim statusom.

1.b Drugi zajednički pokazatelji ostvarenja

Ako se podaci za te pokazatelje ne prikupljaju iz registara podataka, vrijednosti tih pokazatelja mogu se odrediti prema utemeljenim procjenama korisnika. **Sudionici podatke uvijek pružaju na dobrovoljnoj osnovi.**

- sudionici s invaliditetom**,
- **sudionici mlađi od 18 godina***,

(1) Podaci prijavljeni za pokazatelje koji su obilježeni znakom * osobni su podaci u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EU) 2016/679. Podaci prijavljeni za pokazatelje koji su obilježeni znakom ** posebna su kategorija podataka u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2016/679.

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- državljani trećih zemalja*,
- sudionici stranog podrijetla*,
- manjine (uključujući marginalizirane zajednice poput **osim** romske zajednice)**,
- **sudionici iz romske zajednice****,
- beskućnici ili osobe pogođene isključenošću u pogledu stanovanja*,
- sudionici iz ruralnih područja*,
- **sudionici iz geografskih područja s visokim razinama siromaštva i socijalne isključenosti***,
- **sudionici koji prelaze s institucijske skrbi na skrb unutar obitelji ili u zajednici****.

2. Zajednički pokazatelji ostvarenja za subjekte su sljedeći:

- broj javnih uprava ili javnih službi na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini kojima je dana potpora,
- broj mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća kojima je dana potpora (uključujući zadružna poduzeća i socijalna poduzeća).

3. Zajednički pokazatelji trenutačnih rezultata za sudionike su sljedeći:

- sudionici koji traže posao nakon prestanka sudjelovanja*,
- sudionici koji se obrazuju/osposobljavaju nakon prestanka sudjelovanja*,
- sudionici koji stječu kvalifikaciju nakon prestanka sudjelovanja*,
- sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, nakon prestanka sudjelovanja*.

4. Zajednički dugoročniji pokazatelji rezultata za sudionike:

- sudionici koji imaju posao, uključujući samozaposlene, šest **i 12** mjeseci nakon prestanka sudjelovanja*,
- sudionici s poboljšanom situacijom na tržištu rada šest **i 12** mjeseci nakon prestanka sudjelovanja*,

Minimalni je uvjet da se ti podaci prikupljaju na temelju reprezentativnog uzorka sudionika u okviru svakog posebnog cilja. Osigurava se interna valjanost uzorka tako da se podaci mogu uopćavati na razini posebnog cilja. [Am. 153]

Četvrtak, 4. travnja 2019.

PRILOG II.

Zajednički pokazatelji za potporu ESF-a plus za suzbijanje materijalne oskudice

1. Pokazatelji ostvarenja

(a) Ukupna novčana vrijednost podijeljene hrane i robe

i. ukupna vrijednost potpore u hrani;

i.a ukupna novčana vrijednost hrane za djecu;

i.b ukupna novčana vrijednost hrane za beskućnike;

i.c ukupna novčana vrijednost hrane za druge ciljne skupine;

ii. ukupna vrijednost podijeljene robe;

ii.a ukupna novčana vrijednost robe za djecu;

ii.b ukupna novčana vrijednost robe za beskućnike;

ii.c ukupna novčana vrijednost robe za druge ciljne skupine.

(b) Ukupna količina podijeljene potpore u hrani (u tonama)

Od toga ⁽¹⁾:

(a) (a) udio hrane za koju su iz programa plaćeni samo prijevoz, podjela i skladištenje (u %);

(b) (b) udio prehrambenih proizvoda sufinanciranih iz ESF-a plus u ukupnom volumenu hrane podijeljene korisnicima (u %).

(2) Zajednički pokazatelji rezultata ⁽²⁾

Broj primatelja pomoći u hrani

— broj djece u dobi od 18 godina ili manje,

— broj mladih u dobi od 18 do 29 godina,

— broj primatelja pomoći u dobi od 54 godine ili više,

⁽¹⁾ Vrijednosti tih pokazatelja utvrđuju se prema utemeljenim procjenama korisnika.

⁽²⁾ Vidjeti prethodnu bilješku.

Četvrtak, 4. travnja 2019.

- broj primatelja pomoći s invaliditetom,
- broj državljana trećih zemalja,
- broj primatelja pomoći koji su stranog podrijetla i pripadnici manjina (~~uključujući marginalizirane zajednice poput~~ **osim** romske zajednice),
- **sudionici iz romske zajednice,**
- broj primatelja pomoći koji su beskućnici ili osobe pogođene isključenošću u pogledu stanovanja.

Broj primatelja materijalne pomoći

- broj djece u dobi od 18 godina ili manje,
 - broj mladih u dobi od 18 do 29 godina,
 - broj primatelja pomoći u dobi od 54 godine ili više,
 - broj primatelja pomoći s invaliditetom,
 - broj državljana trećih zemalja,
 - broj primatelja pomoći koji su stranog podrijetla i pripadnici manjina (~~uključujući marginalizirane zajednice poput~~ **osim** romske zajednice),
 - **sudionici iz romske zajednice,**
 - broj primatelja pomoći koji su beskućnici ili osobe pogođene isključenošću u pogledu stanovanja. [**Am. 154**]
-

Četvrtak, 4. travnja 2019.

PRILOG II.a

Zajednički pokazatelji za potporu ESF-a plus za promicanje socijalne uključenosti za najpotrebitije

Pokazatelji ostvarenja

1. Ukupan broj osoba koje primaju pomoć za socijalnu uključenost.

Od toga:

- (a) broj djece u dobi od 15 godina ili manje;**
 - (b) broj osoba u dobi od 65 godina ili više;**
 - (c) broj žena;**
 - (d) broj osoba stranog podrijetla i pripadnika manjina (osim romske zajednice);**
 - (e) sudionici iz romske zajednice;**
 - (f) broj beskućnika. [Am. 155]**
-

Četvrtak, 4. travnja 2019.

PRILOG II.b

Pokazatelji za tematsko područje Zapošljavanje i socijalne inovacije

1. Razina prijavljene koristi od boljeg razumijevanja politika i zakonodavstva Unije
 - (1) Broj analitičkih aktivnosti,
 - (2) Broj aktivnosti zajedničkog učenja, razvijanja svijesti i širenja informacija,
 - (3) Potpora glavnim akterima
 2. Razina aktivne suradnje i partnerstva između upravnih institucija EU-a, država članica i pridruženih zemalja
 - (1) Broj analitičkih aktivnosti,
 - (2) Broj aktivnosti zajedničkog učenja, razvijanja svijesti i širenja informacija,
 - (3) Potpora glavnim akterima
 3. Prijavljeno korištenje inovacijama u području socijalne politike u provedbi socijalnih preporuka za pojedinu zemlju i rezultata eksperimentiranja u području socijalne politike za donošenje politika
 - (1) Broj analitičkih aktivnosti,
 - (2) Broj aktivnosti zajedničkog učenja, razvijanja svijesti i širenja informacija,
 - (3) Potpora glavnim akterima
 4. Broj posjeta platformi EURES-a
 5. Broj otvorenih radnih mjesta za mlade koji je ostvaren ili kojemu je pružena potpora u okviru pripremne aktivnosti „Tvoj prvi posao preko EURES-a” te u okviru ciljanih programa mobilnosti
 6. Broj pojedinačnih osobnih kontakata savjetnika EURES-a s osobama koje traže posao, osobama koje mijenjaju posao i poslodavcima
 7. Broj stvorenih ili konsolidiranih poduzeća koja su imala koristi od potpore Unije
 8. Udio nezaposlenih korisnika ili onih koji pripadaju skupinama u nepovoljnom položaju, koji su stvorili ili dodatno razvili posao s pomoću mikrofinanciranja Unije. [Am. 156]
-

Četvrtak, 4. travnja 2019.

PRILOG III.

Pokazatelji za tematsko područje Zdravlje

Stupanj integriranog rada u području zdravlja i upotrebe rezultata programa u nacionalnim zdravstvenim politikama

1. Broj pacijenata koji primaju pomoć europskih referentnih mreža
 2. Broj ~~zajedničkih kliničkih procjena zdravstvenih tehnologija~~ **korisnika (stručnjaci, građani, pacijenti) na koje utječu rezultati programa [Am. 157]**
 3. Broj ~~prenesenih najboljih praksi~~ **zajedničkih kliničkih procjena zdravstvenih tehnologija [Am. 158]**
 4. Stupanj upotrebe rezultata programa u nacionalnoj zdravstvenoj politici kako je izmjeren u upitniku o upotrebi prije i poslije **Broj prenesenih najboljih praksi [Am. 159]**
- 4.a Stupanj upotrebe rezultata programa u regionalnim i nacionalnim zdravstvenim politikama ili instrumentima kako je izmjeren validiranim metodama. [Am. 160]**
-